

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

Izloži vsek dan svojo izjavo o svetovni in domači politiki.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Insertati veljajo: peterostopna petiti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posredovana številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

za Avstro-Ogrsko: celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo: celo leto K 28—
pol leta 14—
četrt leta 7:00
na mesec 2:40

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Predništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vlada in slovenski kmet.

Dolgo smo že prepričani, da je naša vlada največja nasprotnica vsega, kar je slovenskega in da njen zastopnik, baron Schwarz, ni nič drugega nego eksponent nemške politike in eksekutor nemškega »Volksrata«. Da je pa ta vlada, katere naloga je pospeševati vse koristi vsega prebivalstva, celo nasprotnica našega kmeta in njegovega gospodarskega zboljšanja, o tem smo se v poslednjih časih popolnoma prepričali.

Naš slovenski kmet se nahaja v precej slabih gospodarskih razmerah. Razni činitelji mu niso dopuščali, da bi se mogel tako razvijati, kakor bi se moral. Od zunaj se mu ni pomagalo, in tako je začel misliti na samopomoč — na združništvo. In naš napredni kmet je dobro pojml pomen združništva. Ustanovil si je nebroj zadrug, ki vse delajo v blagor kmetijskega ljudstva ter pospešujejo gospodarsko osamosvoje in napredovanje našega naroda. To napredno združništvo se je konsolidiralo ter ustanovilo močnega centralni zavod: »Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani«. In ravno zadnji občni zbor te zveze, ki se je vršil pretečeni četrtek, je pokazal, kako se v naših naprednih krogih smoteno dela za gospodarski napredek našega kmeta in malega obrtnika. Stirideset tisoč članov imajo zadrug, ki so včlanjene v ti zvezi. Stirideset tisoč zadrugnikov reprezentira ta zveza. Toda naša vlada ne vidi tega, noče videti tega — temveč direktno ignorira to zvezo, ki je zastopnica 40.000 zadrugnikov. Vemo, da imajo uradniki na Bleiweisovi cesti vedno preveč časa — toda vzlic temu se vladi ni poljubilo, da bi poslala svojega zastopnika na to velevažno gospodarsko zborovanje. Niti toliko takta ni imela, da bi se opravičila, kakor je to storilo tržaško c. kr. namestništvo. S tem je pa vlada tudi pokazala, da je strankarska, da podpira razpor v našem gospodarstvu — udeležila se je namreč obnege zboru »Zadrugne Zveze«. Toda ne mislimo, da dela vlada to morda iz ljubezni do klerikalnega kmeta. Vlada hoče in tudi podpira vsak razpor v slovenskem narodu, in najsihodi politični ali gospodarski. In to iz edinega vzroka, ker hoče kot zastopnica vsenemske misli gospodarsko oslabiliti slovenski živelj.

Toda naša vlada ne nasprotuje samo naprednemu združništvu, uničuje ga. Letošnja bilanca »Zveze slo-

venskih zadrug« izkazuje 6637 K 83 vin. izgube. To izgubo ima zveza vsled vladne krivde. Zveza je namreč ob času znane pomožne akcije vsled obvestila vlade nakupila večje množine sena. Vlada je pa svojo danes besedo snedla ter izročila dobavo drugim činiteljem. Tako je ostala »Zveza slovenskih zadrug« na cedilu ter imela zgoraj omenjeno izgubo.

Slovensko in nemško srednješolstvo na slovenskem ozemlju.

V poslanski zbornici je dne 15. junija graški poslanec Hofman-Wellenhof trdil, da na slovenskem ozemlju propada število nemških srednjih šol in nemškega srednješolskega učiteljstva, nasprotno pa da rapidno narašča slovensko srednješolstvo. Nas bi samo veselilo, če bi to bila resnica, toda podatki, ki jih bomo spodaj navedli, pričajo glasno, da je resnica ravno nasprotje tega, kar je trdil Hofman-Wellenhof.

Oglejmo si samo razvoj srednješolstva na slovenskem ozemlju v dobi dveh desetletij.

Leta 1890, so bile na slovenskem ozemlju in sicer:

a) na Kranjskem 2 dvojezični gimnaziji, 1 dvojezična spodnja gimnazija, 1 nemška spodnja gimnazija in 1 nemška realka s 35 slovenskimi in 23 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi močmi ter 13 slovenskimi in 1 nemškim supletom;

b) na Primorskem 2 nemški gimnaziji, 1 spodnja nemška gimnazija in 2 nemški realki s 13 slovenskimi in 35 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi močmi ter 3 slovenskimi in 8 nemškimi supletom;

c) na Spodnjem Štajerskem 2 nemški gimnaziji, 1 nemška spodnja gimnazija in 1 nemška realka s 15 slovenskimi in 29 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi močmi ter 3 slovenskimi in 1 nemškim supletom.

Leta 1900 so bile na slovenskem ozemlju:

a) na Kranjskem 4 dvojezične gimnazije, 1 nemška spodnja gimnazija in 1 nemška realka s 51 slovenskimi in 24 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi močmi ter 16 slovenskimi in 3 nemškimi supletom;

b) na Primorskem 3 nemške gimnazije in 2 nemški realki s 11 slovenskimi in 64 nemškimi defini-

tivnimi, oziroma provizoričnimi ter 6 slovenskimi in 6 nemškimi supletom;

c) na Spodnjem Štajerskem 3 nemške gimnazije, 1 samostojni dvojezični oddelek celjske gimnazije in 1 nemška realka s 18 slovenskimi in 37 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi učnimi močmi ter 4 slovenskimi in 2 nemškima supletoma.

Leta 1910 so na istem ozemlju:

a) na Kranjskem 4 dvojezične gimnazije, 2 nemški gimnaziji, 1 dvojezična realka in 1 nemška realka s 73 slovenskimi in 32 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi učnimi močmi ter 40 slovenskimi in 4 nemškimi supletom;

b) na Primorskem 3 nemške gimnazije in 3 nemške realke s 14 slovenskimi in 70 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi močmi ter 11 slovenskimi in 12 nemškimi supletom;

c) na Spodnjem Štajerskem 3 nemške gimnazije, 1 samostojni dvojezični oddelek celjske gimnazije in 1 nemška realka s 19 slovenskimi in 41 nemškimi definitivnimi, oziroma provizoričnimi učnimi močmi ter 4 slovenskimi in 4 nemškimi supletom.

Sloveni torej na svojem ozemlju nimamo nobene slovenske c. kr. srednje šole, dvojezični zavodi imajo pretežno nemški značaj in imajo notranje in zunanje uradovanje nemško, na maleštevinih nemških zavodih se vsled množice slovenskih dijakov poučuje v spodnjih razredih slovenščina in verouk v slovenščini. Nemci so si pa priborili poleg že obstoječih mnogostevilnih nemških šol s pomočjo slovenske neznanjosti v zadnjih letih lepo število novih, čisto nemških srednjih šol v slovenskem ozemlju.

Število nemških profesorjev na slovenskem ozemlju neverjetno močno narašča, v slovenskem srednješolstvu se pa neverjetno močno množi število supletov zaradi tega, ker se jih kljub večjezični usposobljenosti na nemških zavodih proti avstrijskemu državljanskemu pravu ne nastavlja, potrebna slovenska mesta se pa ne razpisujejo. — Tako je gospodine Hofman-Wellenhof! Zakaj jadikujete pri polni skledi, da ste lačni in zatirani? Polne nemške sklade nam s tem ne boste prikriili!

Slovan gre na dan!

Še pred desetimi leti so bili Slovani v političnem življenju v Avstriji količina, ki jo je vlada le red-

ko kedaj uvaževala, danes so Slovani v parlamentu faktor, s katerim mora vlada resno računati, ako hoče, da bo državni voz gladko in neovirano lahko tekkel po odkazani mu kolotečini.

Slovenci in Hrvatje, ki smo bili pred desetletji v parlamentu samo priviski nemških klubov, spominjamo tu Hohenwartov klub, in nismo mogli igrati v zboru narodov prav nobene samostojne, kamoli odločilne vloge, smo postali v zadnjih letih iz sebe, iz svojih moči močnega činitelja, ki si je izsilil uvaževanje v vladnih krogih ter primoral krmarje državne ladje do spoznanja, da tu avstrijska ladja ne more prijarati v varno pristanišče, dokler Slovenci in Hrvatje ne sodelujejo ob barkinem krmilu, dokler se tudi narodom na slovenskem jugu ne da polna svoboda, da razpno svoja narodna jadra.

To je razvoj, to je napredek. Še pred desetletji so bili slovanski poslanci v parlamentu razbiti, razkosani. O kakem skupnem postopanju, o skupni enotni taktiki ni bilo niti govora.

Poljaki so stali popolnoma ob strani in so korakali čez drn in strn ramo ob rami z Nemci.

In danes? Čehi in Jugoslovani, združeni v »Slovanski Enoti« v močno bojno falango, vodijo borbo po enotnih načelih in si določajo taktiko v medsebojnem sporazumevanju.

Tudi med Poljaki se je jelo polagoma svitati.

Preje zvesti oprode Nemcev in vseh vlad so se pričeli polagoma zavdati svoje sramotne vloge. Polagoma so se jeli otresati verig, ki so jih oklepale, in malo po malem se približevati ostalim bratom po krvi in jeziku.

Ta proces se je že pričel in že v svojih začetkih je rodil za slovansko stvar dobre sadove.

To se je izkazalo tudi v predvečerašnji seji poslanske zbornice.

Predvečerašnja seja parlamenta je prvi kazipot za uspešno slovansko politiko.

Še nikdar se ni v nobeni seji sklenilo toliko važnega in pomenljivega, kakor v predvečerašnji.

Kar po vrsti so bili sprejeti predlogi dalekosežnega pomena, ki so bili stavljeni že neštetokrat, a so bili vsikdar preje odklonjeni.

Rekli bi, da so se godili pravi čudeži.

Tako je bil sprejet predlog, naj se sistemizirajo mesta stenografov za nemške govore v parlamentu.

Neštetokrat so Čehi že stavili ta predlog, a vedno je bil odklonjen. V četrtek je bil sprejet!

Takisto je bil sprejet predlog, naj se razsodbe državnega in upravnega sodišča izdajajo v jeziku, v katerem je bila vložena tožba, oziroma pritožba.

Zbornica je nadalje sprejela dr. Kramarjev predlog, naj se pri bodočem ljudskem štetju uvažuje narodnost, ne pa zgolj občevalni jezik.

Znano je, da so slovanski poslanci to zahtevo stavili v zadnjem desetletju že neštetokrat v parlamentu, a vedno brez uspeha.

Nadalje je zbornica odobrila Mastalkov predlog, ki poziva naučnega ministra, naj se pri nastavljanju uradnikov v centrali ozira na vse narodnosti.

Ta predlog bi bil še pred leti z absolutno gotovostjo propadel, večeraj pa je dobil zase večino.

Posebno važna za nas Slovence pa sta zadnja dva sprejeta predloga, ki jih je staval poslanec dr. Ploj.

Prvi predlog zahteva, naj izdaja najvišje sodišče vse razsodbe v pravnih zadevah, o katerih se je v prvi instanci razpravljalo slovenski, v slovenskem jeziku, drugi resolucijski predlog pa terja, naj se v okolici mariborski ustanovi državna obrtna šola s slovenskim učnim jezikom.

Ta dva predloga, ki bi bila sicer izzvala med nemškimi strankami najljutejši odpor, sta bila v četrtek brez vsakega prerekovanja v zbornici sprejeta z razmeroma veliko večino.

Da, gode se čudeži. Zdi se, da Nemci popuščajo v odporu proti slovanskim zahtevam, ker vidijo, da stopa na dan Slovan in da ni več moči preprečiti zmagonosni njegov pohod.

Poglavje o umetniški vzgoji.

Razstava »prostoročnih« risarij v tukajšnjem c. kr. učiteljskem je zbudila mnogo zanimanja in to z vso pravico. Minuli so časi, ko je bilo risanje za dijake najdaljgačasnejši predmet in mnogokrat pravo strahilo. Moderne učne metode so napravile iz tega predmeta to, kar bi moral že davno biti: sedanje risanje ima nalogo vzgajati k umetnosti.

Bil sem pred kratkim v neki trgovini papirja. Za menoj je vstopil gospod ter si dal pokazati zbirko razglednic. Izbral si je kolorirano fotografijo dveh zaljubljenecv. »On« v

LISTEK.

Pavla.

Zasmejala se je prešerno pomlad po vsej moji duši, ko sem te zagledal in v tvojih očeh sem brai, da si občutila takrat tudi ti svez poljub lade.

Kako naglo, kako nehoti se je vse to primerilo! V opoldanskem solncu se je topila dolina, ki sem jo ugledal prvokrat tisti dan. Bela cesta, stokrat zavijuzena s klanca, se je tesno oprijemala strme rebri. Gori so se klicale kukavice in čisto v dnu je šuštel voda v ozki, skopi, v grmovjem zagrnjeni strugi. Po tisti beli cesti sem romal s pomlajeno dušo, neutrudnih korakov sem našel mesto in tebe, Pavla. Nisva govorila toliko, kolikor sva občutila, menda sploh tega ne, kar sta se pogovarjali najini duši. In naposled je bila tudi prijaznost najinega slovesa čisto vsakdanja laž.

Pavla, morda sem se preveč osmelil, ko sem ti vzel za spomin robec s tvojim monogramom. Ali ne zameri: vzel sem ga, ker se mi je zahotelo v tisti uri, imeti od tebe spomin. Saj bi ti vzel rajši kaj drugega,

toda v tisti naglici ni bilo nič tako napriliiki.

In tako sem prinesel tisti robec domov. Na mizi leži zdaj zganjen in v robu se ponaša rdeč monogram »P. B.«

Danes se dolgočasi zunaj oblačno nebo, cvetje dremlje po drevju in po gredah in zeleno polje je usnulo že opoldne. Ne gane se v njem detelja in ne zove prepelica; škrlanec se je stisnil h gruč v razoru in si ne upa dahniti. Moja duša pa ni trudna, ne zaspala. Nemoteno se poigravajo v tem mrtvem miru moji pogledi s tvojim monogramom na robu. Živo slika fantazija tvoje fine, drobne, mehke prstke, kako so previdno pretikali tod rdečo nit, vidim tvoje lepe, modre oči, kako so sladko sijale tiste tisto uro in je z njimi lahko utripalo srce in so podhrtevale v slasti tvoje lahkokrile misli.

Tako te vidim, Pavla, srečno, mlado in brhko, kakor tisti dan, ko sva se tako nepričakovano prvič srečala. Lepa si bila, visoka in vitka kakor jelka v dragi, tvoje oči — dve jasni zvezdi, tvoja lička — dva rdeča, razposajena plamena, tvoji ustni — dve mavrici in tvoje grudi — dva holma, vskipela ob pestri pomladni zori . . .

Pa zakaj si uprla vame tisto uro svoj pekoč pogled? — Sama si kriva, če sem ti vzel robec za spomin

in če sem s toploto tvojega pogleda vriskal po srebri cesti v mesečini. Zelene poljane sem klical, da so se zaspane ozirale za mano, belo drevje sem vzdramljal vrh rebri, da je pošumevalo oplašeno in v grmovju sem budil črne kose, da so me sprasovali, kje sem se napil ljubezni? Jaz se pa nisem ozrl in nisem odgovarjal, naprej sem stopal brezskrbno in sem smelo vriskal v polnoč po serpentinah gori v brezkončni klaneec. In še danes ne vem, kako sem potem pravzaprav priromal domov.

Vsa si se potopila v mojo dušo. Pavla. Ali si torej ti tisti ženski kerubim, ki sem ga tako dolgo iskal po neizmernih potih? In če si ti, zakaj sem govoril s tabo samo par vsakdanjih besed, zakaj ti nisem imel prilike povedati storijsko, ki jo je hranila zate moja duša! Ločila sva se in bogve, če se še kdaj srečava . . . Brez poljuba, brez objema sva se poslovila, vse tako naglo, kakor sva se nepričakovano in nehoti našla.

Rad bi znal, Pavla, ali si tudi ti tako iskala mene, ali sva naletela kar tako slučajno drug na drugega . . . Vame se je usnulo zdaj čisto novo, prej nepoznano življenje, vse prepleteno pomladnih sanj in pesmi. — O, prav tebe sem iskal na svojih potih, pa zakaj sem zate pretrpel

toliko skrbi in bolesti? Ali bo morda trdnjša zato najina ljubezen? Da bi bila!

A kdo ve, če se nisem grdo preslepil ob tvojih očeh? — Morda je moj cilj zavil še v brezdanjo daljo; skozi tebe je šla moja pot, pa sem se opijam pri tebi, žejen potnik v občestni krčmi in sem zaspal pijan v tvoji duši, dokler se ne iztreznim . . .

Izpusti me, krasna zapeljivka, če še ni končana moja pot, da pridem še za dne, kamor mi je odločeno. Izpusti me in ne jemlj mojih moči! — Drug potnik bo prišel za mano in se bo vstavljal pri tebi, ker bo dovršena pred tvojim pragom njegova pot. Pa mu postelji mehko postelj in da ga ne bo zeblo, ga odeni s toplo odejo . . . pa ga upijani s sojem svojih oči in vso noč boš srkala njegov mozeg, do jutra ga boš zibala na svojih grudih s smehom. In ko se bo prebudil ob zori, okrepčaj ga, pa ga popelji v zeleno polje roko v roki, kjer valovi ves dan žito in podhrteva detelja. In ko bo prišel večer, ga boš spet upijani in ga prižela na svoje alabastrovo telo . . . Toda mene izpusti Pavla, če še ni končana moja pot. Solnce se še ni vspelo vrh neba in ni že poldan; za dne bom še lahko na svojem cilju. Vrnili ti bom robec in vse, kar sem ti vzel še z njim, samo pokazati mi duri, da zagledam belo cesto, ki je še nisem prehodil . . .

Nameril bi korake vstran, toda tvoje oči se mi zde tako dobre znanke. Čimbolj se potapljam vanje ob slovesu, tembolj jih poznam — poznani jih, kolikor daleč in kolikor globoko vidim vanje. Tam prav zadaj, tam prav doli se zdi skrita duša davnih stoletij . . . prav do zenice sega njeno pestro življenje in diha mehko v svet. Pavla, ali se nisva tako videla že kdaj pred davnimi veki, kakor poje Rückert: »Und abermals nach fünf hundert Jahren will ich desselbigen Weges fahren.« Ali kakor pravi Spinoza: »Sentimus, experimurque, nos aeternos esse . . .« Morda sva bila tiste čase dva svobodna metulja, preletajoča pisane loke, pa sva se izgubila na bregu in sva se iskala stoletne veke — tvoje oči so mi dobre znanke . . . Morda sva tako romala v dveh meglicah pod visoko kupolo, pa je prišlo solnce in naju je razpršilo — tvoje oči so mi dobre znanke . . . Morda pa sva se igrala v dveh cvetih in naju je razdvojila mrka sapa — tvoje oči so mi dobre znanke . . . »Rien ne s'en va, qui ne revientne . . .«

Ah, če si ti, Pavla, prava ljubica, ne pusti me več trepetati niti minuto! Zaklenila bova trdno duri in brez konca bova uživala nasladi ljubezni, izgubljene v davnih dneh in spet najdene . . .

Vilko Majl.

alamniku in lepo polikani obleki, sone s presladkim nasnehom je sedela kraj njega. Neopretna roka je poslikala obleko z rdečo in zeleno barvo. Poleg te razglednice je ležala stran potisnjena reprodukcija neke umetniško naslikane simeke pokrajine... Temu se nisem ravno čudil, a čudil sem se, da je prodajalka rekla odhajajočemu »hvala, gospod doktor«!

Ali je to mogoče? sem se prašal. Akademsko izobražen človek in brez trohice umetniškega okusa? Kmalu sem se domislil, da je to popolnoma naravno. Saj naše srednje šole ne nudijo nikake prilike, da bi se človek tudi umetniško izobrazil. Spominjam se še dobro, kako je naš profesor iz zgodovine, da bi mogel dovršiti svoj »pensum«, vedno, ko smo prišli do kulturnohistoričnih mest, rekel: to je malo tiskano, to kar prečrtajte: Res, bilo je z malimi črkami tiskano, a vendar, mislim, da bi bilo boljše, ako bi se bili naučili kdo je bil Velasquez ali Rembrandt, in zakaj sta to bila velika slikarja, nego ako smo morali znati naštevati nemške kurfirste in kralje.

In vendar, zgodovinar mi bo rekel, da ima premalo časa, da bi rabil več tedenskih učenih ur, ako bi hotel kaj drugega predavati, nego politično zgodovino. Prav ima. Saj tudi ne bi vedel o drugem govoriti! Dajte umetniško vzgojo v roke strokovnjakom in prihodnja generacija bo z vse večjim zanimanjem posečala naše umetniške razstave.

V informacijo slavnega čitateljskega števila je sledeče: Naučno ministrstvo je izdalo v preteklem šolskem letu naredbo, po kateri se ima uvesti v vseh gimnazijah oblatno risanje. Po letošnji novi naredbi naj bi bilo tega pouka po 2 uri na teden. Ta čas naj se porabi tudi za predavanja o zgodovini umetnosti.

Res, mnogo to ni, 2 uri na teden, a tem žalostnejše za zavoda kakor ste ljubljanski gimnaziji (posebno druga ima krasno dvorano za risanje), da nimata še oblatnega risanja. Naj nihče ne misli, da je krivda pri ministrstvu. Vzrok temu je le naš slavn šolski svet, ki ne priporoča dotičnih sklepov naših profesor-skih zborov. Svetujemo tedaj onim gg. profesorjem, ki se zanimajo za to — in mislim da so v tem vsi edini — da pri sklepih konferencah nanovo zahtevajo uvedbo oblatnega risanja na ljubljanskih gimnazijah. S tem bodo za povzdigo slovenske kulture napravili gotovo več, nego če nauče svoje dijake nemške vladarje naštevati od spredaj ali od zadaj. Prof. Sucherju pa naše najtoplejše priznanje.

Nacrtnovega kazenskega zakona.

Dr. Alojzij Kokalj.

XIII.

Kot nadaljno kaznjivo dejanje zoper telesno varnost pa navaja načrt hudobno ogroženje telesne varnosti. Tega kaznjivega dejanja se pa oni okrivijo, ki iz hudobnosti provzročijo za drugega kako nevarnost za življenje, telo ali zdravje. To kaznjivo dejanje se pa kaznuje z lahko ječo od 4 tednov do 3 let. Ako se je pa zagrešilo to kaznjivo dejanje pod posebno nevarnimi okolišninami, potem se pa kazni zviša na težko ječo od 1 do 5 let ali pa na lahko ječo od 3 mesecev do 5 let.

Ogroženja telesne varnosti iz nemarnosti se okrivijo oni, kdor provzroči iznemarnostne nevarnosti za življenje, telo ali zdravje. To kaznjivo dejanje se kaznuje z lahko ječo ali zaporom od 3 mesecev ali pa z denarno kaznijo do 1000 K. Ako se je pa to dejanje izvršilo pod posebno nevarnimi okolišninami ali če je kdo iz nemarnosti provzročil težko telesno poškodbo ali težko okvaro na zdravju, potem se ga pa kaznuje z lahko ječo ali zaporom od 2 tednov do 2 let. V poslednjih treh slučajih se pa sme poleg zaporne kazni izreči tudi denarna kazen do 5000 K.

Nadaljno kaznjivo dejanje je prekrščenje pravice do strahovanja. Tega kaznjivega dejanja se pa oni okrivijo, kdor pri izvršitvi svoje pravice do strahovanja oskoduje iz nemarnosti strahovanca na telesu ali zdravju. Kazen za to kaznjivo dejanje je zapor do 3 mesecev ali pa denarna kazen do 1000 K. — Ako je pa poškodba malenkostna in če ni nobene nevarnosti za strahovanca, potem pa lahko sodišče opusti kaznovanje. Opustitev kazni je pa sploh le tedaj dopustna, ako se je storilec prikratk obsojil radi prekrščenja pravice do strahovanja. To določilo o opustitvi kazni se nam zdi pravi-

no in umestno. Ako je pa tako prekrščenje pravice do strahovanja rodilo težko poškodbo, potem se ima storilec tako kaznovati, kakor se kaznujejo kaznjiva dejanja ogroženja telesne varnosti iz nemarnosti.

Kot poslednje kaznjivo dejanje zoper telesno varnost pa navaja načrt opustitev pomoči. Tega kaznjivega dejanja se pa oni okrivijo, ki ne reši drugega iz očitne smrtna nevarnosti ali ki pri priliki ne pokliče tuje pomoči za rešitev, čeprav bi bil to lahko in brez nevarnosti storil. To kaznjivo dejanje se kaznuje z lahko ječo ali zaporom do 4 tednov ali z denarno kaznijo do 300 K. Teda, ako je pomoči potreben podlegel nevarnosti. Strojko kazni in sicer lahko ječo ali zapor do 6 mesecev je pa tedaj izreči, ako je bil storilec vsled svojega poklica, radi pripadnosti k rodbini ponesrečenca ali radi drugega posebnega razmerja obvezan skrbeti in brigati se za ponesrečenca. S tem poslednjim kaznjivim dejanjem pa završuje načrt tudi svoje poglavje o kaznivih dejanjih zoper telesno varnost.

Kaznjiva dejanja zoper osebno prostost.

V svojem 23. poglavju pa obravnava načrt o kaznivih dejanjih zoper osebno prostost. Kot taka kaznjiva dejanja pa navaja načrt oropanje prostosti, opustitev ovadbe pri upravičenem zaprtju, odpeljavo ženske osebe proti njeni volji, človeški rop, goljufivo nabiranje za tujo vojsko, suženstvo, izsiljevanje, grožnje, kršenje hišne pravice, kršenje hišnega miru in samovlastno zdravljenje.

Kaznjivega dejanja oropanja prostosti se pa oni okrivijo, kdor drugega prime, zapre ali na kak drug način ovira na njegovi osebni prostosti. Kazen za to kaznjivo dejanje je lahko ječa ali zapor od 2 tednov do 2 let. Ako je pa oropanje prostosti preselilo dobo enega tedna, ali ako je storilec storil svoje dejanje v namenu, da bi oropanko prisilil k izvrševanju obrtne nečistosti, potem ga je pa kaznovati s težko ječo od 1 do 5 let ali pa z lahko ječo od 3 mesecev do 5 let. Ako je pa oropanje prostosti trajalo nad 3 mesece, ali ako je bilo dejanje tako izvršeno, da je bilo za oropanje združeno s posebnimi mukami, potem se pa kaznuje to dejanje s težko ali lahko ječo od enega do 10 let.

Kaznjivega dejanja opustitve ovadbe pri upravičenem zaprtju se pa okrivijo oni, ki ne napravi nemudoma ovadbe na javno oblast tedaj, kadar je v izvrševanju pravice do silobrana, ali sicer v zaščito osebe ali imetja koga zaprl. To kaznjivo dejanje se pa kaznuje z zaporom do šestih tednov ali pa z denarno globo do 500 K.

Kaznjivo dejanje odpeljave ženske osebe proti njeni volji se pa z ozirom na namen odpeljave lahko zagreši v dvojnem oziru, bodisi v svrhu sklepa zakona, bodisi v svrhu izvenzakonskega spolnega občevaranja. Predpogoj v obeh slučajih je pa, da se mora žensko osebo odpeljati s silo, z grožnjo s silo, ali pa z zvijačo. Ako se je odpeljava uprizorila v to svrhu, da se sklene zakon, potem je storilec kaznovati z lahko ječo od 3 mesecev do 5 let. Storilec se pa preganja le na podlagi pooblastila s strani odpeljane ženske osebe. Ako je pa storilec ali njegov naročnik odpeljano žensko že poročil, potem je pa kazenski pogon le tedaj dopusten, če je zakonizrekel neveljavnim. Odpeljanki pa pristojna pravica do pooblastila tudi tedaj, če se ni dopolnila svojega 18. leta. V drugem slučaju, če se je namreč žensko odpeljalo v svrhu izvenzakonskega spolnega občevaranja, se pa kaznuje storilec s težko ječo od enega do pet let, ali pa z lahko ječo od 6 mesecev do 5 let. V obeh slučajih se pa poleg tega sme obsoditi storilec še v denarno globo do 20.000 K.

Naslednji dve kaznivi dejanji sta pa človeški rop in goljufivo nabiranje za tujo vojsko in sta ustanovljeni pred vsem iz vojaških ozirnov, kar izhaja jasno iz besedila obeh kaznivih dejanj. Kaznjivega dejanja človeškega ropa se pa okrivijo oni, ki drugega s silo, grožnjo s silo ali z zvijačo izroči tuji državi ali spravi v tujo vojaško ali pomorsko službo. Storilec je pa kaznovati s težko ječo od 2 do 15 let. Kaznjivo dejanje goljufivega nabiranja za tujo vojsko pa zagreši oni, ki drugega s tem pridobi za tujo vojaško službo, da obudi v njem zmoto ali da izkoristi že obstoječo zmoto. Kazen za to kaznjivo dejanje je pa teška ječa od 1 do 5 let, ali pa lahka ječa od 6 mesecev do 5 let. Poleg teh kazni se pa lahko izreče tudi denarno kazen do 15.000 K. Za obe te dve kaznivi dejanji je torej postavljena jako občutna in zelo stroga kazen, kar dokazuje, da živimo v vojaški državi, ki zna vojaške koristi vedno in povsod varovati.

Kaznjivo dejanje suženstva se pa kaznuje s težko ječo od 2 do 15 let. To kaznjivo dejanje je pa tedaj podano, ako je kdo spravil drugega

v suženstvo ali suženstva podobno razmerje, se udeležil pri kupčijah s sužnji, ali pa pri podjetjih, ki služijo ti svrhi, kakor končno tudi oni, ki ravna s drugim kot s sužnjem.

Kaznjivo dejanje suženstva je pa tedaj podano, ako kdo dela drugemu silo, ali če grozi njemu blizu sto, ječi osebi s silo v namenu, da bi ga s tem prisilil h kakemu takemu dejanju, trpljenju ali opustitvi, h katerim ni obvezan. To kaznjivo dejanje se pa kaznuje z lahko ječo ali zaporom od dveh tednov do dveh let. Ako pa hoče storilec ta namen doseči s tem, da grozi drugemu, ali kakim njemu blizu stoječi osebi s krivično škodo na prostosti, časti ali imetju, potem je tudi kriv kaznjivega dejanja izsiljevanja in se ga kaznuje z lahko ječo ali zaporom od 1 tedna do 1 leta, ali pa z denarno globo od 50 do 4000 K. Pri tem kaznivem dejanju je pa posebno zanimiva določba, da je moči to kaznjivo dejanje kaznovati tudi z denarno globo. Po doslej veljavnem kazenskem zakonu je bilo namreč izsiljevanje hudodelstvo in kot tako kaznjivo le s težko ječo.

Ako pa kdo komu grozi s silo, ali pa s krivično škodo na prostosti, časti ali imetju pod takimi okolišninami, da je grožnja sposobna obuditi resen strah, potem je pa storilec zakrivil kaznjivo dejanje grožnje in se ga kaznuje z lahko ječo ali zaporom do 6 mesecev, ali pa z denarno globo do 2000 K. Pri tem prvem določilu kaznjivega dejanja grožnje je zopet to zanimivo, da je načrt proti sedaj veljavnemu kazenskem zakonu ustanovil kot dopustno tudi denarno kazen. Ako je pa storilec spravil ogroženca v nepokoj, ali v mukotrpno stanje, potem ga je pa kaznovati z lahko ječo od 2 tednov do 2 let. Najzanimivejše določilo pri tem kaznivem dejanju je pa pač to, da se sme storilec preganjati le s pritrdilom ogroženca tedaj, če je bilo dejanje izvršeno v rodbinskem razmerju. To pritrdilo se pa tudi lahko preklicuje. To novo določilo se nam zdi umestno in pravično, ker se je doslej le prepogostokrat dogodilo, da se je iz malih in brezpomembnih prepričkov v rodbinskih krogih ustvarjalo potem v sodni dvorani zločine nevarne grožnje, ker ogroženci doslej niso imeli pravice, da bi ustavili kazenski pogon s tem, da preklicajo svojo ovadbo, katero so vložili v prvi razburjenosti. To pa je po načrtu sedaj omogočeno.

Pri ti priliki moramo nekoliko ozgostiti tudi dosledno sedanje prakso pri zločinih nevarne grožnje. Doslej namreč zadostuje v hipni razburjenosti, osobito v taki razburjenosti, ki je bila posledica preveč zavzete pijače, ali sploh vsaka nepremišljeno izrečena grožnja, da spravi storilec na zatožni klopi in v ječo tedaj, ako je ogroženec izjavil, da je obudila grožnja v njem strah in nepokoj. Ogroženec se pa doslej le pravi na vprašanje preiskovalnih sodnikov, če so se grožnje kaj zbal, odgovarjati pritrdilno, ker so videli, da tak pritrdilen odgovor prija vprašajočemu sodniku. Take pritrdilne odgovore se je pa slišalo posebno pogosto tudi iz ust javnih varnostnih organov, kakor orožnikov in policijskih stražnikov, dasi je tak odgovor kaj malo pristojal službenemu dostojanstvu vprašanega javnega varnostnega organa, čigar prva naloga je vendar, da zapostavlja svojo osebno varnost, skrbi za varnost tujih oseb in tujega imetja.

Po našem prepričanju bomo tedaj, ako postane načrt zakon, ravno z ozirom na zgoraj navedeno novo določbo o preklicu pooblastila veliko manj čuli o takih razpravah, katerih predmet bi bilo kaznjivo dejanje grožnje.

Jeseniške novice.

Širokoustni »Slovenec« kar ne more prenehati z zabavljanjem čez naprednjake in tako rušeje od klerikalcev zavrženo slovensko stvar na Jesenicah. Pravijo, da se bore za »sveto vero«, a to delovanje za sveto stvar« bo ubilo sleherni slovenski življ na Jesenicah.

Marsikdo se bo morda vprašal, v čem obstoji ta »sveta vera« jeseniških brezdomovincev. Temu ni težko odgovoriti. Jeseniški klerikaleci lažejo v svojih nedelnih listih, da je groza, jeseniški čuki se pretepavajo in popivajo po največjih beznicah cele noči in nadlegujejo poštene žene in dekleta, Marijine device imajo pa toliko »žegnac«, da naše babice jedva zmagujejo svoj posel in kakor smo čuli, hodijo še iz sosednjih krajev na obisk k raznim hčerkanom, ki tako bogoskrunsko zlorabljajo ime Marijino. To mislijo, naši prečastiti, da bo rešilo Jesenice nemške povodnjil!

Mi pa vemo le toliko, da se bo vsak pošten človek, ki le količjak reflektuje še na svojo čest, s studom obrnil od takih ljudi in pomiloval one zaslepljenke, ki so še pošteni, a iz neuka in gluposti trobijo x njihov

rag. Vsak pošten Slovenec bo prešel to korumpirano družbo, ki tako brezdomovinsko razdira slovensko stvar in skupnost na Jesenicah. Od duhovnikov, ljudje, ne prikažite ničesar dobrega, ker neodkritostnosti so vajeni kakor berač mraza.

Naši Nemci in nemčurčki so postali zopet malo predrzni. Nemške goske iz Save, posebno frajle iz nemške poneumnvalnice, sleherni dan pri vsakem vlaku izzivajo s celimi snopi modrih na prsih. Uboge reve, kako se motite, če mislite s tem koga jeziti, vsakdo se vam le smeje in vas pomiluje. Radovedni smo, kdaj imajo te nemške in nemčurske frajle šolo?

Tudi našim nemčurškim e. kr. železniškim uradnikom iz sreča privoščimo veselje z modrižem in jim želimo, da bi jim rastel kar namesto las, saj plevla imajo že itak mnogo v glavi. Nam je vseeno, kaj delajo v zasebnem življenju, to si pa odločno prepovemo — capito g. Ječmenek! — da bi v službi imeli cele otepe plavice za kapo, potem pa naj bo že »rojen« Nemec Dolžan, znan kot ljubitelj reidu ali žveplenkonozij »Südländer« Cauceigg ali od abstinence zabuhli Kovač ali največji turner Kunst, ali celo nežna frajlica Lukman. Pa kaj hočemo, ko ima postajenačelnikova sopraga, kadar jo pripelje g. Ječmenek na peron, toliko plavice, da se ji kar obleka trga. Gospod Ječmenek e tutti quanti, e. kr. izzivači, pomnite dobro, da od izzivanja pa do odgovora je sicer kratka, a dobro markirana pot!!

Slavno e. kr. železniško ravnateljstvo v Trstu nima pravega imena, ampak edin primeren naslov za njega bi bil: »e. kr. železniški Volksrat na jugu.« — Pa o tem prihodnjije!

Junaki so pa vsi ti naši udje častitega »Edelvolka«. Če pa kaj pride, utaje vse, kakor taji veliki Slovan Pongratz, da ni bil še nikdar Slove-

Parlament.

Seja poslanske zbornice. — Tretje branje proračuna. — Poročili draginjskega odseka o oddaji javnih del in o malih stanovanjih. — Nujni predlog o tkaleh. — Interpelacije. — Zmaga opozicije.

V začetku večerajšnje seje je vložil poslanec Demšar predlog glede gradnje železnice v Idrijo in Sv. Lucijo.

Nato se sprejme proračun v tretjem branju.

Sledita dve poročili draginjskega odseka. Poslanec Schäfer (nemški soc. demokrat) poroča o oddaji javnih del. Govornik izjava, da je draginjski odsek doslej mogel izvršiti le majhen del svojih nalog. Izdelal je dva predloga, in sicer glede oddaje javnih del in glede malih stanovanj. Govornik pravi, da draginjo prav posebno občutijo delavci. Brezposelni delavci se izseljujejo iz Avstrije, kamor se večinoma pač ne bodo več povrnili. In tja, kjer so bili prej nemški delavci, se naseljujejo tuji. Nemci bi morali skrbeti, da se nemško delavstvo ne izseljuje. Referent toplo priporoča takojšnjo oddajo državnih javnih del. Med raznimi nasveti draginjskega odseka je posebno važen nasvet glede zavarovanja proti brezposelnosti. O tem vprašanju pa je treba zbrati še obširen material.

Nato referira namesto referenta poslanc dr. Grossa, načelnik draginjskega odseka posl. Hribar o malih stanovanjih. Govornik v svojem izbornem referatu izjava, da ima predloženi predlog namen, podpirati občne in druge korporacije v prekrbovanju malih stanovanj za delavstvo. Z letnimi šestimi milijoni kron naj se ustvari zaklad, ki bi predvsem jamčil za obrestovanje in posojila. Predlog bo gotovo dal inicijavo za ustanavljanje novih stavbinskih družb. — Poslanec Hribar je žel za svoj temeljiti referat mnogo priznanja, razni poslanci so mu čestitali, med njimi poslanec dr. Renner v imenu socialnih demokratov. — Posl. Neumann (soc. demokrat) se pritožuje nad premajhno skrbjo Avstrije glede malih stanovanj.

Sledi razprava o nujnem predlogu posl. Lisega glede tkalcev na Češkem. Po govori generalnih govornikov se predlogu prizna nujnost in se nato predlog tudi v meritornem oziru soglasno sprejme.

Več poslancev je vložilo interpelacije, med drugimi poslanec Biankini glede postopanja avstrijskega Lloydja proti mestu Koruži in proti popotnikom. — Isti poslanec interpelira glede nekega domobranskega vojaka, edinega sina revne vdove, ki je na vojaških vajah umrl. Vdovo je vojaško poveljstvo tirjalo za 7 K za krsto in kriš z grožnjo eksekucije, če bi ne plačala. Interpelant vpraša domobranskega ministra, kako opravičuje ta nezaslišani čin in če je pri volji, dovoliti ubogi vdovi, ki je izgubila edinega sina, primerno drav-

no podporo. — Dalje interpelira poslanec Biankini glede železniških interpelira glede avtomobilskih nadlege. — Posl. Choc urgira raspravo o svojem predlogu glede kartelov, ki je bil izročen narodno - gospodarske mu odseku. — Načelnik odseka, posl. Ellenbogen pravi, da ima poročilo o tem predlogu poslanec dr. Krek.

Pred sklepom seje predlaga predsednik prihodnjo sejo za ponedeljek 4. julija popoldne. — Posl. Seitz predlaga prihodnjo sejo za petek do poldne. Za ta predlog je glasovalo 160 poslancev, proti pa samo 135. Predlog opozicije je bil torej sprejet. V večerajšnji seji so se izvršile tudi nadomestne volitve v proračunski odsek, ker so nekateri poslanci iz odseka izstopili. V odsek so bili novo izvoljeni posl. Ellenbogen, Le-wicki, Hraský in Tomášek.

Socialni demokratje.

Poročili smo že, da so pri glasovanju o predlogu posl. Stančka, na da dunajskim češkim šolam »Komenskega« država 100.000 K podpore, glasovali češki socialni demokratje za, nemški pa proti predlogu Organ čeških socialnih demokratov »Právo lidu«, piše z ozirom na to glasovanje med drugim sledeče: »Glasovali smo drug proti drugemu. V zgodovini avstrijske socialne demokracije bo ta dan ostal vedno zapisan. Glasovali smo drug proti drugemu, češki soc. demokratje proti nemškim in narobe. Stali smo drug proti drugemu pred očmi avstrijskega proletarijata, pred očmi internacionalcev celega sveta. Češka socialna demokracija ni mogla ravnati drugače in svoje stališče bomo znali pred volilci braniti. Večerašnje glasovanje ne pomeni nič drugega, kot veliko in teško krizo, ki jo pridelava socialna demokracija vseh narodnosti v Avstriji.«

Važna preuredba „Slovenskega Naroda“.

Redki so v Avstriji časopisi, ki izhajajo po dvakrat na dan. Na Dunaju jih je več, saj je pa Dunaj samo milijonsko mesto, nego tudi središče vse države, koder se stakajo vse niti javnega življenja cele monarhije, kjer je takorekoč v nekaterih rokah usoda vseh dežel in vseh narodov. Izven Dunaja izhaja le kaj malo listov dnevno po dvakrat.

Zaupajoč v zavednost narodnega občinstva in v zvestobo svojih somišljenikov, se je »Narodna tiskarna« odločila, izdajati »Slovenski Narod« po dvakrat na dan, tako, da bo večerni list kot glavni list kritičnega in informativnega, jutranji list pa po večini informativnega značaja.

V svrhu, da bo mogel »Slovenski Narod« prinašati najboljše informacije in najhitreje, si je uredništvo preskrbelo posebne poročevalce v raznih mestih, tako da ima sedaj cel štab korespondentov in vrhu tega je ustanovilo na Dunaju, kot središču države, posebno redakcijsko ekspozituro, katere predstojnik bo gospod doktor Albert Kramer.

»Slovenski Narod« bo edini jugoslovanski list, ki bo imel na Dunaju lastno ekspozituro svoje redakcije in lastnega reprezentanta in poročevalca. Gospod dr. Albert Kramer je verziran, spreten žurnalist, ki je odlično sodeloval že pri različnih slovenskih časopisih. Doslej so vsi slovenski časopisi imeli za poročevalce koro samo češke žurnaliste, ki so slovenskim listom le bolj mimogrede oskrbovali poročila, a so imeli dostikrat težave, ker naših razmer niso poznali. V osebi gosp. dr. Alberta Kramerja bo imel sedaj »Slovenski Narod« na Dunaju Slovenca za zastopnika, ki pozna natančno vse naše razmere in potrebe in bo torej veliko uspešnejše in tudi v dosti večjem obsegu oskrboval poročanje za naš list.

Dana so torej jamstva, da bo imel »Slovenski Narod« najboljša poročila o vseh važnejših dogodkih, in sicer poročila, ki bodo urejevana po potrebah in koristih slovenskega naroda, s čimer bo občinstvo gotovo najbolje ustrezno in bo to tudi slovenski stvari sploh na korist.

Apeliramo torej na slovensko javnost, naj nas s množičnim naročanjem ter inseriranjem podpre.

Da bomo mogli pravočasno vse potrebno ukreniti, naj izvolijo stari in novi naročniki čimprej poslati naročnino.

Jutranji list bo veljal:

V Ljubljani za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrta leta 3 K, za en mesec 1 K 10 vin.

Po pošti pošiljan bo veljal jutranji list za vso Avstro-Ogrsko: za celo leto 18 K, za pol leta 9 K, za četrta leta 4 K 50 vin, za en mesec 1 K 50 vin.

Za inozemstvo bo veljal 28 K za celo leto.

Posamična števila be veljala
pri vinarju.

Ob sebi se razume, da se lahko
vsakdo naroči ali tudi samo na ju-
ranje ali samo na večerno izdajo,
kakor mu kaže.

Someščanje! Slovenci!

Dne 3. julija t. l. praznuje veleza-
lužna naša šolska „Družba
sv. Cirila in Metoda“
svojo 25-letnico.

Ta dan prispo v Ljubljano rodo-
ljubi iz vseh pokrajin naše slovenske
domovine; zastopani bodo po odpo-
slanstvih pa tudi drugi slovanski
narodi.

Glede na to, da je „Družba sv.
Cirila in Metoda“ v 25 letih svojega
obstanka izvršila ogromno prosvetno
in kulturno delo, zdi se mi, da je
naša dolžnost, pokazati jej, kako
vemo to njeno delovanje ceniti in
kako iskreno smo jej udani.

Zato sem naročil, da se ta dan
vsa mestna poslopja okrase z
zastavami; od Vaše narodne
zavezanosti, č. someščanje, pa pri-
čakujem, da boste sledili izgledu
mestne občine.

V Ljubljani, dne 8. junija 1910.

Župan:

Ivan Hribar l. r.

Dnevne vesti.

+ Baron Bienenrath proti sloven-
skim docenturam v Pragi? »Narodni
Listy« poročajo z Dunaja, da se je
ministrski predsednik baron Bienenrath
v konferenci s slovenskimi poslanci
glede slovenskih vseučiliških zahtev
izrazil, da ne more dovoliti, da bi se
na češkem vseučilišču v Pragi usta-
novile stolice za slovenske docente in
sicer zategadelj ne, ker je zakonito
določeno, da je učni jezik na tej uni-
verzi izključno češki. — Ne vemo,
koliko resnice je na tej vesti, mi jo
vlečemo, a odgovornost zanjo pre-
puščamo praškim »Narodnim Li-
stom«.

+ Volitve v načelstvo družbe
sv. Cirila in Metoda. Blizu se glavna
skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.
Spričo silne in nad vse sramotne
konje, ki so jo začeli klerikaleci zoper
našo šolsko družbo, hoteč ji izpod-
kopati tla in podkopati zaslonbo v
narodu, da bi jo oslabili in ji podve-
tali vire dohodkov, so volitve v na-
čelstvo posebne važnosti. Zakaj za-
man bi bilo prikrivati, da je usoda
družbe predvsem odvisna od načel-
stva, kakorjepač pri vsakem društvu.
Ohranitev in nadaljni razvoj Ciril
Metodove družbe je pri sedanjih raz-
merah in z ozirom na počenjanje kle-
rikalev ne le naloga nogo tudi čast-
na dolžnost narodnonapredne stran-
ke. Zaradi tega se nam zdi potrebno
in društvu v korist, da bi se pred
volitvijo odločili krogi pomenili,
koga bodo kandidirali v načelstvo.

+ Klerikalne limanice za obrt-
nike. Za sredo, dne 29. junija so
sklicali klerikalci deželni obrtni
shod. To se pravi: kot firmo so pora-
bili deželni odbor, a ta jim služi sa-
mo, da bi s to firmo premotili obrt-
nike, saj vedo, da bi jih sicer še toli-
ko ne prišlo, da bi bil foglovč v »Ro-
kodelskem domu« poln. Na posebno
udeležbo klerikalci itak ne računajo,
zato se menda niti ne marajo,
dvorana v »Rokodelskem domu« ne
zadostuje niti za najskromnejše
zborovanje, kaj šod za shod, na kate-
rem naj bodo zastopani obrtniki iz
cele dežele. Za shod je določen na-
slednji spored: 1. delovanje novo-
ustanovljenega »Zavoda za pospeše-
vanje obrti«; 2. namen in pomen »de-
želnega obrtnega sveta«; 3. malo-
obrotni kredit; 4. organizacija obrtne-
ga stanu; 5. vajensko vprašanje; 6.
slučajnosti. — Značilno je, da na
programu ni imenovan noben poro-
čevalec. Če bi imeli klerikalci ljudi,
ki o teh vprašanjih kaj razumejo, bi
ih gotovo imenoma navedli, saj pri-
dejo ljudje veliko raje na shod, če
imajo v osebi poročevalcev takore-
koč jamstvo, da bodo slišali kaj pa-
metnega in premišljenega, ne samo
puhla čevkanja, kakor navadno na
klerikalnih prireditvah. Maloobrotni
kredit — organizacija obrtnega sta-
nu — vajensko vprašanje — to so za-
veze, s katerimi se že najbistrejše
glave ubijajo pol stoletja, ne da bi
bili ta vprašanja rešili, na »dežel-
nem obrtnem shodu« pa bodo o njih
poročali ljudje, ki se jih ne upajo na
programu imenovati. Najbrž se boje,
da bi se vsa Slovenija smejala in bi
se klerikalni kimovčki ne marali na
shod priti. Ali bo mar o obrtnih stva-

reh poročal profesor Jaro, ki je uče-
r v delu odbora referent za obrtne
stvari, pa vendar še pojma nima o
vseh teh stvareh. Ali mar Ignacij
Žitnik, ki so se mu ljudje še vselej
muzali, kadar se je lotil takih stro-
kovnih stvari. Edino o poglavju
»maloobrotni kredit« bi mogli kleri-
kaleci kaj povedati, zakaj to vedo po
bogatih skušnjah v »Vzajemnem pod-
pornem društvu«, kako se malega
obrotnika zakonito pravilno iz kože
dene.

+ Resna beseda. Dolgo časa že
opazujemo divjo gonjo nemških že-
lezniških uradnikov in »Volksrata«
proti slovenskim železniškim urad-
nikom. In izvedeli smo, da so uvedli
ti pritepenec cel sistem, odrinili svo-
je slovenske kolege iz službe in si ta-
ko zagotoviti brezskrbno bodočnost
in pomagati materi Germaniji na
slovenskem jugu do zmage. Tiho de-
lovanje jim ne zadostuje več, kar
javno v listih so začeli komandirati
e. kr. direkcijo državnih železnic, ki
je žalibog slepo orodje v rokah
»Volksrata«. Pri tem denuncirajo
na levo in desno, kakor so to zmožni
edinole Nemei. Konstatiramo tukaj,
da so pričeli denuncirati Nemei. Tu-
di mi nismo ostali leni. Informirali
smo se, a izvedeli naravnost gor-
stasne stvari. Čudimo se predznosti
teh puhlih glav, da imajoči cele ška-
fe masla na glavi, hodijo na sonce.
Kdor ima le količjak prilike naj se
malo zanima za te slavne sinove Ger-
manije, povemo, da toliko smeti še
nismo našli kmalu v kaki človeški
družbi. Vpranjamo, da so tem lju-
dem pridni, zmožni in trezni sloven-
ski uradniki na potu. Jezi jih, da so
slovenski uradniki le uradniki, kate-
rim je služba sveta in da daleko nad-
kriljujejo svoje nemške kolege; za to
je treba, da se zakrije nemška nez-
možnost z denunciacijo proti slo-
venski pridnosti. Slovenec je tisti, ki
molči in dela, toda če se ga le ne pu-
sti pri miru, tedaj vzdigne tudi on
svojo pest in kamor pade, tam tudi
nekaj zaleže. Povemo na tem mestu
slovesno, da je nam te gonje dovolj.
Igrali ste se z vetrom, želi boste vi-
har. Od zdaj naprej ne pardoniramo
nobenega več. Tudi mi se bomo
zavzeli za svoje uradnike, vračali
vse napade, če pridejo pri tem tudi
marsikateri v disciplinarno preiska-
vo, naj svet izve, da je tr-
žaška direkcija refugium peccatorum
tistih nemških uradnikov, katerih
pri nemških direkcijah rabiti niso
mogli. Nemei so jih zapodili, nam pa
naj bi komandirali. Ne, nikdar!
Slovenski aspirantov se ne sprej-
me, ker to zahteva »Volksrat«, za
sprejemajo Nemei iz drugih direk-
cij, katere komaj čakajo, da se zne-
bijo smeti. Dovolj je postaj na Tirol-
skem in Štajerskem, katere so
ustvarjene kakor nalašč za te ljudi.
Zakaj jih vsiljujete ravno Sloven-
cem? Slovenska zemlja Slovencem,
zapomnite si pa, da so tudi Jesenice
na Slovenskem. Roke proč, ostudne-
ži. Vsilili ste nam boj, sprejemajo ga.
Da bomo zmagali Slovenci je go-
tovo, da bode ostalo na bojišču par
visokih glav!

+ V nedeljo je sklical prof. Jaro
shod v Šmihelu pri Novem mestu.
Shod je bil skrajno zaupen, kakor se
je bralo v vabilnih pismih in obrav-
navalo se je o jako važni in nujni za-
devi. Katera je ta važna zadeva, ni
nikaka tajnost več. Saj vemo, da go-
spodu s Kamna zadostuje, če ima
dvakrat postlano; tretje ležišče bo
odstopil mlajšemu gosp. Jarcu. Da
bo ta legel na varno, bo za občino
Šmihel - Stopiče že preskrbljeno, saj
je znano, koliko samostojne besede
ima ljudstvo v tej občinski občini, ki
se je že tudi začela zavedati teske
sužnjosti in že skušala otresti jarem,
pri odločitvi za županski stolec ali
poslansko mesto. Ljudstvu tu ni tre-
ba za vse to skrbeti, to opravijo brez
njegovega delovanja, vkljub njego-
vemu grožnjam in proti njegovi volji
že drugi, ki imajo vajeti in bič v ro-
kah, ki bi jim ga lahko iztrgalo ljud-
stvo iz rok in krepko pokazalo svo-
jim oblastnim zatiralcem, da ni
ustvarjeno samo za tlako. Sicer pa so
se že pokazali znaki svetlikanja le-
tos pri občinskih volitvah in upati je,
da enkrat izbruhne ljudska nevolja
z uspehi na dan.

+ Klerikalni »Slovenec« grdi
»Sokolec«. V torkovi številki piše
»Slovenec« v odstavku: »Sokolska
predznost in njene posledice« slede-
če: V nedeljo teden so »Sokolci« na
Ledini pretepli nekega mladeniča, ki
je prišel na veselico obiskat svojega
brata »Sokolca«, ki ga je prosil, naj
pride na razgovor. Mladenič se je
mirno obnašal, ker pa so »Sokolci«
vedeli, da je mladenič naš pristaš, je
bil »Sokolom« to zadosten povod za
dejanski napad na mirnega mladeni-
ča. Taka je v dejanju sokolske kul-
tura itd. — Iz krogov sokolske župe
»Ljubljana I.« pa smo izvedeli slede-
čo vest, ki nima namena osebnega
maščevanja, pač namen samoobram-
be in obrambe dostojanstva in časti
sokolske kulture in čistote sokolske
organizacije: Pred dvema mesecema,
nekega deževnega ponedeljka pono-

či ob pol 11. je hotel gosp. I. Pac, re-
dakciji »Slovenca« prav blizu stoji-
ča oseba, kateri je pravična narava
utisnila na desno lice vidno znane-
nje nevidnih notranjih lastnosti —
po zunanjih odnaskih in notranji
vzgojenosti zvest pristaš »orlovske«
organizacije, večletni odbornik kršč.
socialne zveze, — v luži pred stan-
vanjem šolskega sluga na Ledini v
pijanem stanju absolutne nezavedno-
sti — na hrbtu, trdi klubok alkoho-
love žrtve par metrov od glave. Od
telovadbe idoča dva »Sokola« spo-
znata pristaša orlovske organizaci-
je in obrekljivega »Slovenca«, dvig-
neta ga in spremila reveža domov,
vzlic malokulturnim in naravnost
surovim opazkam. Tako se je izkaza-
la v dejanju sokolska kultura. To
sta pripravljena izpričati br. Svetlin
in Tepek. — Nadalje prosimo poro-
čevalca »Slovenca«, da navede ime
tepenega pristaša »Slovenca«, oziro-
ma orlovske organizacije in po mož-
nosti imena onih, ki so topli, potem
bomo pa nadaljevali poglavje o so-
kolski kulturi. Natolecevti, obreko-
vati in lagati je lahko, dokazovati pa
težje, če pogleda poštenjak v oči
strankarskemu nestrpnosti in sestav-
no gojeni časopisni podlosti.

+ Državnozbornske volitve na
Štajerskem. Le dober teden je še do
odločitve o usodi bivšega Jezovniko-
vega mandata. Obe stranki razvijata
izredno živahno agitacijo. Vendar
se pa agitacija neodvisne kmečke
stranke niti primerjati ne da z agi-
tациjo klerikalne stranke. Dočim mo-
rejo neodvisni kmetje delati za svo-
jega kandidata Kaca samo potem
svojega časopisja in potem nedelj-
skih šodov, se dela za klerikalnega
kandidata Verstovška še vse z izdat-
nejšimi sredstvi. Sicer pa razvijajo
klerikalci tudi po časopisju mnogo
hušajo agitacijo, nego neodvisna
stranka. Klerikalci groze po svojih
listih, psujejo, obrekujejo, zasmehu-
jejo naprednega kandidata, slikajo
ga kot največjo ničlo, dočim prika-
zujejo svojega kandidata kot bitje,
ki ima na sebi vse najboljše lastno-
sti. Klerikalcem je vseeno, kako pri-
dobe svojemu kandidatu mandat,
glavno jim je, da mu ga sploh pri-
dobe. Sredstev klerikalcev nikdar ne
izbira. Čim bolj lažnjivo, čim bolj
podlo, tem ljubše mu je. Klerikalni
kandidat pa ima še vse drugače po-
moč. Bivšemu svobodnomislecu Ver-
stovšku se je udeležila cela četa avto-
riziranih agitatorjev, ki dannadan
agitira za svojega izvoljenca s hudi-
čem in bogom, z nehom in peklom.
Od hiše do hiše, od vasi do vasi gre-
de črni agitatorji. Bil bi največji ču-
dež, ako bi taka agitacija ne imela
zaželjenega uspeha. Vendar kljub
vsem lažem, obljubam in obrekova-
njem, kljub hudiču in peklom ni go-
tovo, da bi zmagali klerikalci. To
menda uvidevajo sami, kajti čim bolj
se bliža dan volitve, tembolj postaja-
jo nervozni in — smešni. Tako ža-
lostno-smešne figure gotovo še ni
igral med Slovenci noben kandidat,
kakor jo igra nekdanji svobodnomisle-
ni profesor Verstovšek. Pobožnemu
ljudstvu je treba nasuti peska v oči
in zato je duhovščina prisilila svoja-
ga kandidata, da mora hoditi od
cerkve do cerkve in ondi na glas mo-
liti. Preteklo nedeljo je prišel pobož-
ni profesor prositi boga za mandat v
Bočno. Ko je mož prišel v cerkev, se
je ponižno poškropil, napravil križ
ter kleknil z obema nogama. Posta-
vil se je na zelo viden kraj ter začel
na glas moliti: »Oče naš, kateri si v
nebesih...« Ko je prišel cerkvenik
s puščico, je Verstovšek segel v žep,
prijel komad za 20 v prav za rob, ta-
ko da je denar lahko vsakdo videl,
ter ga počasi spustil v puščico! Ko so
kmetje pozneje izvedeli, da je ta po-
božni mož tisti gospod, ki bi bil rad
za poslance, so začenja kar zijali.
Tako visok, učen gospod, pa tako po-
božen in svet!... Kako je že klical
nekdo na ustanovnem zborovanju
»Slov. Stražec«? »Ven s hinavci...!«
Ja, ljubi bože, če bi se to zgodilo,
potem pa klerikalne stranke ni več!
— S takimi sredstvi delajo klerikal-
ci. Ni hudič, da bi ne zmagali!

+ Celje in okolica. Celjski mest-
noobčinski urad je torej Sokolom
preprečeval prikazati se v Celje v
društveni obleki. Ako bi prišli v okoli-
lici ti Slovenci pobijajoči ljudje
do večine v občinskem odboru, ravn-
alo bi se v okolici prav tako turško
Slovenci, kakor v mestu. Še v okoli-
lici bi Sokoli ne smeli nastopati v
kroju in frankfurtaarice bi vihale
na občinskih hišah. To bi pa bilo
vendar vsem okoličanom preveč, za-
to naj spoštujejo okoličani sami sebe
in se pokažejo pri volitvah kot
možje, ki hočejo sami gospodariti na
svoji zemlji. Večkrat so celjski Nemei
očitali voditeljem Slovencev, da ti
ustvarjajo nasprotje med Nemei in
Slovenci. No, prepoved Sokolom je
vnovič prejšnjo pokazala, da celjski
Nemei Slovencev ne puste nikakr-
nega prostega nastopa in da si s tem
sami čisto naravnost nakopavajo so-
vravnost pri Slovincih, ker so njim
tako smrtno sovražni. Spominjamo
se turnarske in sokolske slavnosti,
kateri sta se nedavno isti dan vršili

v Hratinsah na Moravskem, ki ima
35.000 prebivalcev, (Mährisch-Weiss-
kirchen), po večini nemškem mestu,
popolnoma mirno. Dopoldne so imeli
Nemei obhod po mestu in Čehi so
jih mirno gledali, popoldne pa so Čehi
imeli obhod, ne da bi jih Nemei
motili. Tako bi lahko bilo tudi pri
nas, ako bi e. kr. oblasti krepko pa
vestno čuvala enakopravnost, ne-
strpnost, kakor pri celjskih Nemeih
pa zaduševale v pričetku. Glede ob-
činskih volitev v okolici pravijo celjski
Nemei, da hočejo odtrgati okoli-
ški občini svet med Koprivnico, držav-
no cesto in Velenjsko železnico
zato, da napravijo cesto iz celjske
Vrtnice v Gaberje, ki pa ni po-
trebna, ker prometu zadostuje držav-
na cesta. To so celjski Nemei s tem
sami potrdili, da so Vrtno ulico pri
Negrijevi hiši napravili tako ozko,
da si dva voza tam ne moreta izogni-
ti. Cesta iz Vrtnice v Gaberje bi
potrebovala trd in deloma visok
podzidek, bila bi torej prav draga.
Ker ni potrebna, bili bi stroški za
njo — potrat. Ako bi bila ta cesta
potrebna, napravila bi jo že bila okoli-
ška občina, kakor je druge ceste v
Gaberjah. Pač pa je za Celje nujna
potreba, da se odpre na strani Sa-
vinjske doline cesta čez Graben in
po Karolinini ulici, ker tesna Ro-
tovska ulica ne zadostuje prometu od
vzhoda in severa proti zahodu, tes-
na Gledališka ulica, kjer se vozovi
ne morejo izogibati, pa ni priprav-
na. Te črtice naj dopolniti pomagajo
sliko nemškega slabega gospodarstva
v Celju.

+ Nemška šola v Sevnici. Nem-
ški »Schulverein« vzdržuje v Sevnici
ljudsko šolo za slovenske otroke.
Letos je vodstvo »Schulvereina«
prosil deželni šolski svet štajerski,
naj bi dežela prevzela nemško šolo v
svojo oskrbo. Ker pa vodstvo ni mog-
lo izkazati nikakih učencev, ker nem-
ških otrok v Sevnici sploh ni, Slo-
venci so pa vendar toliko zavedni,
da ne pošiljajo svojih otrok v nem-
ško šolo, je moral deželni šolski svet
prošnjo odkloniti. Rad tega sicer ni
storil, da bi pa šola vzdrževala de-
žela — radi učitelja, tega tudi šta-
jerski deželni šolski svet ni mogel
potrditi.

+ Resnica s Koroškega. Piše se
nam iz Celovca: »Slovenec«, list slo-
venskih duhovnikov, se je zopet
enkrat imenitno zlagal. Piše namreč:
»Zadnji »Korošec« se veseli, da so
pri zadnjih občinskih volitvah v Se-
lah nemškutarji zelo napredovali.«
Da slovenska javnost vidi, kaka ne-
sramna laž je to, hočemo navesti be-
se »Korošca«. Ta list se bavi v ne-
kem poročilu z izidom občinskih vo-
litev v Selah ter trdi, da je izid teh
volitev grozna blamaža za Brejčev
klerikalno politiko na Koroškem.
Potem pa nadaljuje: »Kakor je
stvar za naše koroške voditelje gren-
ka, tako žalostna je za slovensko
stvar in vsakemu narodnjaku da
misliti.« — Obenem trdi tudi duhov-
ni poročevalec »Slovenca«, da so pri-
stali »Korošca« v Selah volili z nem-
škutarji. Tudi to je grda laž. Ako
pa »Slovenec« noče vtakniti tega
čitanja, potem pa naj imenuje z
imenom le enega pristaša »Koroš-
ca«, ki je volil z nemškutarji. Laž
ima vedno kratke noge, zapomnite si
to tudi vi, g. Smodej! Sicer pa z la-
mi nikdar ne bodejte prikrili, kako
grozovito da škoduje koroškimi Slo-
vencem klerikalna Brejčeva hujska-
rija. Ali ne vidite, da celo nekdanji
odborniki političnega društva z ogor-
čenjem zapuščajo vaše vrste, ne ker
so postali nemškutarji, ampak ker
hočejo imeti narodno politiko, ne pa
klerikalno.

+ Ze zopet bojkot. V Celoven
je te dni izšla brošura »Deutsche und
deutschfreundliche Gaststätten in
Südösterreich«. V brošuri se propa-
gira najhujši bojkot slovenskih go-
stilničarjev, vendar kljub temu ni
videla državna oblast potrebe, da
bi konfiscirala brošuro. Če sloven-
ski list zapiše: »I. I. je nemški trgo-
vec«, že pride državni pravdnik in
konfiscira list — radi bojkota. Če pa
Nemei pozivajo k bojkotu sloven-
skih trgovcev, gostilničarjev itd. in
z imenom priporočajo svoje ljudi,
v nasprotju s slovenskimi konkuren-
ti, tedaj je pa vse v redu. Ali so res
kazenski paragrafi samo za Slovane?

+ Iz časniškega sveta. Pred
kratkim smo poročali, da se ustanovi
v Trstu s pomočjo vlade nov italijan-
ski dnevnik, da je tiskarna že dolo-
čena itd. Danes lahko poročamo, da
se bo novi dnevnik imenoval »La lu-
ce« (»Luči«) in da bo imel krščansko
socialno smer. Poleg vlade ima torej
tudi »Pius-Verein« svoje prste
vmes, kar je že razvidno iz tega, da
so se že razni dunajski monsignorji
in drugi taki gospodje potikali tu po
raznih tiskarnah in iskali uredniške-
ga in drugega osebja. Kdaj začne
list izhajati, še ni gotovo. Vsekako pa
je pri celi stvari značilno, da vlada
in »Pius-Verein« delata tu roka v ro-
ko in obenem najboljši dokaz za to,
da se klerikalci naravnost plačani za
svoje vladne politike. — S tolikim
hrupom ustanovljena italijanska na-
rodna delavska organizacija se ob-
čutno krha. Pagnini se je po nekoli-

ko zmotil, ko je mislil, da bo vse dr-
lo v njegov tabor. Izpočetka je pač
kazalo tako, a časoma pa je stvar
začela pešati, dasiravno ima Pagni-
ni za seboj magistrat in vse, kar ita-
lijansko čuti. Toda samo simpatije
brez evenka ne izdajo dosti; znano
pa je, da ga ni večjega skopuha, ka-
kor je tržaški Italijan, in Pagnini je
dobival pač le cele kupe lepih besed,
ne pa drobiža in zato je tudi njegov
list »L'Azione« s svojo četrtkovno
številko mirno v gospodu zaspal. Bog
mu daj večni mir in pokoj, in to
tembolj, ker je bilo pogrebcev tudi
že silno malo. Pač ne bo dolgo, da bo
ravno tako tudi zaspala vsa Pagni-
nijeva organizacija, prošula »Came-
ra di lavoro«. No, škoda tudi te ne
bo!

+ Iz dunajske krščansko - soci-
alne stranke. V dunajskem občin-
skem svetu vladajo prav take razme-
re, kakor v našem deželnem zboru.
Sopatutitu in tam najbližji sorodni-
ki gospodarji. Razmere v dunajskem
občinskem svetu je prav drastično
opisal kršč. - socialni občinski svet-
nik dunajski, Fogl, ko se je poslav-
ljal od okrajnega zastopstva II. du-
najskega okraja. Rekel je: »Če se
pride v kršč. - socialni klub magi-
strata, je ravno tako, kakor če se pri-
de z Dunaja v puščavo. Tam so tako
zmedene razmere, da že danes ne
vem, koliko časa ostanem v njem.
Klika obstoja; deset do dvanajst go-
spodov napravi vse!«

+ Borba med svetno duhovščino
in frančiškani. V Bosni se vodi
izredno zanimiva borba: med svetno
in samostansko duhovščino. Svetna
duhovščina zastopa načelo medna-
rodnega klerikalizma, frančiškani
pa, na katerih strani stoji pretežna
večina naroda vseh slojev, princip
narodnosti. Pri nedavno tega konča-
ni deželnozbornskih volitvah je na
vsi črti podlegla klerikalna duhov-
niška organizacija, zmagali pa so
zmerno napredni in narodni elemen-
ti, ki so jih podpirali tudi frančiška-
ni. Borba med omenjenima strujama
pa tudi po končanih deželnozbornskih
volitvah ni prenehala, marveč se na-
daljuje tudi v saboru. In da je ta bor-
ba načelna in ne sloni morda samo
na trenutnem nesporazumljenju, do-
kazuje dejstvo, da vložijo poslanci
»Hrvatske narodne zajednice«, stran-
ke, ki jo podpirajo frančiškani, pred-
log v saboru, naj se svetni duhovniki
polagoma v celi deželi nadomestijo s
frančiškani, naj se vse imetje po-
svetne duhovščine zapleni in naj se
odpravi kongrua. — To je brez dvo-
ma radikalen predlog, ki bi delal
čast najzagrizenijim liberalcem. Ta
predlog pa vložijo poslanci, ki izrečno
naglašajo, da so verni katoliki, po-
slanci, ki so bili izvoljeni s pomočjo
klerikalnih redovnikov-frančiškanov.
Vzemimo, da bi sličen predlog stavi-
li v kranjskem deželnem zboru na-
predni poslanci. Kakšen krik in vik
bi nastal po klerikalnem časopisju,
kričali bi, da so naprednjaki naj-
manj framasoni, ako že ne anarhisti,
in predlog sam bi proglašali kot na-
ravnost naperjen proti sveti katoli-
ški cerkvi. V Bosni pa predlagajo
konfiskacijo cerkvenega imetja in
odpravo duhovniški plač katoliški
redovniki sami! Ali ni to nadvse in-
terasantno? Najinteresantnejše pa je
to, da o vsi tej stvari naši slovenski
klerikalni listi molče kakor grob.
Ali se boje povedati, da so med naj-
vernejšimi katoliškimi duhovniki
možje, ki se zavzemajo za konfiska-
cijo cerkvenega premoženja in za
odpravo duhovniških plač!?

+ Dosledno slovenski. Sloven-
ski denarni zavodi in zasebniki, ki
imajo zvezo s »K. k. priv. Bank- und
Wechselstuben-Aktien - Gesellschaft
»Mercur« na Dunaju« se opozarjajo
na to, da naj odsej s tem zavodom
dopisujejo izključno v slovensčini,
ker ima »Mercur« slovensčine popol-
noma zmožnega uradnika-Ljubljan-
čana in ker se s tem lahko še kake-
mu Slovencev pripomore do kruha.

+ Iz deželnega odbora. Ker je v
deželnem dvorcu premalo prostora za
deželne urade, vzame se v najem
drugo nadstropje v Pogratzovi hiši,
kjer bo posloval oddelek stavbnega
urada. — Josip Pirc in Andrej
Golob postala sta deželna prakti-
kanta. Sin odličnega deželnega urad-
nika je pa propadel. — V zdravstve-
ni zastop v Višnji gori se pokliče
Matevž Perme, župan v Leskovcu.
— Gradba cerkniškega vodovoda se
odda I. Lončariču za 330.898 K. —
Gradbo ceste Tacen - Šmartno - Ška-
ručina dobi ravnosti podjetnik za
28.000 K.

+ Neumne govornice. Po Ljub-
ljani krožijo govornice, da je mestna
polletja prouzročila ukaz deželne
vlade, da sokolska spreveda ne sme-
ta mimo kazine. Resnica je pa ravno
nasprotna. Vlada je hotela »Soko-
lom« sploh prepovedati vstop na ves
Kongresni trg in le mestna policija
je izposlovala, da se to ni zgodilo v
polnem obsegu, nego da so mogli iti
»Sokolci« po Wolfvih ulicah in čez
Kongresni trg.

+ V proslavo 10-letnega obstanka
svoje trgovine, ki jo je pričel s 19.
leti, daruje g. Fran Iglič, trgovec

na Metoda in Cirila in Metoda sv. Cirila in Metoda 50 kron, dijakom podpornemu društvu »Domevina« 10 K, »Društvo slovenskih častnikov« 10 K, pevskemu društvu »Ljubljanski Zvon« 10 K, »Narodni delavski organizaciji« 10 K, akademičnemu ferialnemu društvu »Prosveta« 10 K, pevskemu društvu »Slavica« 10 K in trgovskemu društvu »Merkur« 10 K. V nabiralniku v njegovi trgovini se je nabralo za »Društvo sv. Cirila in Metoda« 18 kron. Vse te zneske je izročil g. jubilar upravnštvu našega lista. Čestitajoč mu ob jubileju, izrekamo rodoljubnemu darovatelju zahvalo v imenu obdarovanih društev.

— **Korno poveljstvo v Ljubljani.** Listi poročajo, da so poročila o ustanovitvi novega kornega poveljstva v Ljubljani, oziroma Celovcu, popolnoma neresnična.

— **Zdravnikom, ki potujejo v Sofijo,** dovolila je uprava srbskih železnic na prošnjo slovenskega narodnega odbora pri voznih cenah redukcije sedemdeset odstotkov, kot legitimacija služi članska izkaznica. Zdravniki, ki se niso mogli več obrniti na osrednji odbor v Sofiji, dobe člansko izkaznico tudi pri predsedniku slovenskega odbora dr. Demeter Bleiweis-Trsteniškemu.

— **Za ponesrečene Srbe** so poslali: Fran Kraškovic, Ljubljana, 1 K, Berjak Fran, trgovec, Ljubljana, 5 K, Šober Viktor, trgovec, Ljubljana, 5 K, Neimenovan, Škofja Loka, 2 K, Ivan Špoljarič, trgovski zastopnik, Ljubljana, 1 K, Ivan Klun, posestnik, Ribnica 5 K, Karel Šeunig, trgovec 10 K, L. Schwenner, knjigotrožec, 5 K, Ivan Nabernik, c. kr. sodni svetnik in posestnik, 50 kron, vsi v Ljubljani.

— **Povodom patrocinija v trnovski mestni župni cerkvi** se bo jutri med glavno dopoldansko službo božjo streljalo na Gradu.

Tiskarski skrat. V večerajšnji številki nam je v poročilo o običnem zboru »Zveze slovenskih združenj« izpadla cela vrsta. Pred »Na kratko označi zvezo delovanje...« (10. vrsta od zveze, 1. kolona) ima stati: Ravnatelj dr. Žerjav poroča v imenu načelnstva:

Srebrno poroko je praznoval dne 22. t. m. g. župan Anton Vilfan na Ježici. Za napredek svoje lepe občine v vsakem oziru neumorno delavnemu možu ključno tudi mi: še mnogo čilih, srečnih let!

Neurje. Dne 23. junija, zvečer ob četrti na 7. je bila v Preserju pri Ljubljani huda nevihta s točo. Toča, ki je napravila na polju, na sadnem drevju, zlasti na šolskem vrtu občutno škodo, ki je pobila mnogo šip v oknih, je bila debela kot drobna kurja jajca. Najstarejši ljudje ne pominjajo take toče. Padala je kakih 5 minut. Videti je bilo, da je bila toča daleč na okoli. Sadej, ki bi ga že itak ne bilo letos mnogo, je toča zbila v drevja. Če bi delj časa padala, bi bilo vse uničeno.

Iz Litije se nam piše: Dne 22. junija je že dopoldne pihal hud veter. Zvečer ob šestih je začelo deževati, ter so plohe trajale do pol 10. ponoči z malimi presledki. Vmes je grmelo, se bliskalo in strela udarjala. Na Dobravi je strela udarila v hišo posestnika Tomažiča po domače Kmetca. Prišla je skozi dimnik, oplazila gospodinjko nekoliko po roki, šla skozi vežo in zadela pred hišo stoječega 20letnega gospodarjevega brata, Ivana, ki je nato kmalu umrl, čeravno je prišla hitro zdravniška pomoč. — Tri druge osebe, ki so bile tudi v sobi, je strela omamila. Na Dol. Logu je tresčilo v dva kozolca posestnika Berdajsa.

Nemškutarija v Mirni na Dolenjem. Piše se nam: Večkrat smo že poročali o predrznosti tukajšnjega nemškutarstva. Toda ne pomaga nič. Slučaj pa, ki se je sedaj zgodil, presega res vse meje. Dne 23. junija je prišel gosp. Mulley, c. kr. sod. svet. v pokoj v Vrhniko na svoj grad v Mirno. Ob tej priliki so mu postavili Platschet in njegova nemška kompanija slavolet z napisom: »Willkommen.« — Vprašamo, kako dolgo mislijo ti ljudje še izzivati. Če se zanašajo na našo potrpežljivost, se motijo, kajti »slovenische Hunde«, kakor nas imenuje Gottfried Malenschegg, znajo griziti, in še občutno. Odkar je prišel iz Krmelja dobro znani Platschet k nam, je tudi Gottfriedu Malenschku zrasel greben. Tujec, ki pride k nam, bo mislil, da je pred vrati Berlina. Vedno in povsod se sliši samo blažena nemščina. No, sedaj so jih začeli tudi drugi pismenati (opice!) Drugi tako ne zahaja k njemu v gostilno kot on in — župnik. Zato se je pa Malenschegg pohvalil, češ: »Saj je vseeno, če ho-dijo drugi k meni v gostilno ali ne, ker bodo sedaj tako začeli farji, ki vsaj kaj zapijejo.« Lepo priznanje, gosp. Kocijančič! Torej, le pridno vabite kolege in jih vodite na nemško pivo, ki je veliko boljše kot slovensko, kakor zatrjuje sam. S tem mu pa še pomagajte vzdrževati nje-

govnega nadobudnega sina v nemškutarstvu. Vsi, ki so bili v bližini, so bili dva, še lahko kujeta naklope, tako hosta pospeševala »Drang nach Süden«. Pa ne bo nič! Ko bo enkrat dovolj, tedaj naredimo tudi mi tako s njim, kot so njegovi nemški bratci, ki so ga bacnili iz kantine. Platschetu pa svetujemo, naj le miruje, če ne bo naletel na odpor, ki se mu niti ne sanja. Kajti v Mirni živimo Slovenci in bomo in ne pustimo od par privandranih nemškutarjev kaziti slovenskega lica našemu kraju.

Iz Novega mesta. V četrtek, dne 23. junija je zgorela na Trški gori pri Novem mestu precej obširna zidanka g. Frana Seidla, trgovca v Novem mestu. Ogenj je nastal vsled tega, ker so v sosednjem vinogradu, g. A. Dreleja iz Ljubljane, delavci razstreljevali kamenje za zidanje in je po nesreči odletelo nekaj tleče ne-tilne vrvice na slamnato streho. — Zgorelo je mnogo vinske posode in drugega orodja, spridilo se je mnogo sadja za kuhanje žganja, ki se je namakalo v sodih. Vsa škoda daleko presega vsoto 800 K, za kolikor je bil gosp. Seidel zavarovan. Dasi so prišli takoj gasiti ljudje iz bližnje okolice in učenci kmetijske šole na Grmu, ki so k sreči delali v bližnjem vinogradu, niso mogli oti poslopja, pač pa so rešili klet, kjer je bila v nevarnosti velika zaloga vina in za-branili nadaljnjo razširjenje ognja.

Zopet samomor v Kočevju. Obesil se je v Kočevju zidar Premič. Kaj ga je do tega privedlo, še ni znano. Samomori so v zadnjem času v Kočevju kar na dnevnem redu.

Slovenska šola v Trziču. »Piccolo« se neznansko repenči, ker je izvedel, da Ciril-Metodova družba namerava že z novim šolskim letom otvoriti v Trziču (Monfalcone) na Primorskem slovensko ljudsko šolo. V Trziču, ki je okoli in okoli obdan od Slovencev, je namreč nastanjenih mnogo slov. družin, kojih otroci morajo, ker slovenske šole ni, hoditi v italijanske ljudske šole, kjer, kakor to priznava »Piccolo«, se poitalijan-čujejo.

V potok padel je pred par dnevi v Hrastniku upokojeni rudar Kačič ter se vzle majhni vodi utopil. Mož se ga je preveč nasrkal in to mu je zakrivilo nesrečno smrt.

»Die deutsche Stadt Österreichs«, namreč Nemški Gradec, se menda ne odlikuje samo po znameniti gonji proti Slovincem in sploh vsem, kar je slovenskega, odlikuje se menda tudi po dobrem znanju nemščine, kakor bi bilo že sklepiti iz »naslova«. Toda, greš po ulici, pa čitaš: »17.000 Tausend Dosen conserven werden um 25% des Preises Verkauft vom Samstag an 1 Litter Dose nur 40 Heller 1/2 Litter 24 Heller 1/4 10 Heller. von eine Conserv Fabrik selbe wird gespert doher so enorm billig nach nie dagesesen auf zum Kauf.« To je doslovní tekst, opremljen z vsemi ločili, kar jih je na originalu. Mar bi gospodje pobri-gali se za šole v Gradu, ne pa za naše slovenske pokrajine.

Ponesrečil se je v Trstu večeraj ponoči 63letni trgovec s sadjem, Josip Komar, stanujoč v ulici S. Nicolo št. 32. Padel je radi kratkovidnosti v Veliki kanal ter se pri padcu težko poškodoval. Na poti v bolniš-nico je umrl.

Kuga v Trstu? V četrtek zjutraj je priplul v Trst iz mesta Kobe na Japonskem Lloydov parnik »Austria«. Ko je prišla luška komisija, obstoječa iz kapitana Alessandrija in nadzornika dr. Kaiserja na parnik, sta jo sprejela kapitan Raičič in ladijski zdravnik dr. Negri. Kapitan Raičič je z ladijskim dnevnikom v roki pojasnil, da je ladja plula 71 dni od Kobe do Trsta, se ustavila v pred-pisanih pristaniših, kjer je vkrcava-la in izkrcavala blago in potnike. Med potniki je bilo okrog 100 oseb avstrijske vojne mornarice, moštva in častnikov, ki so se izkrcali v Pulju. Dne 28. majnika je bil parnik v Bombay, kjer se je vkrcal neki potnik tretjega razreda, Indijec, name-njen v Karachi. Prihodnji dan sta že kapitan in zdravnik opazila, da tega potnika trese silna mrzlica. Zdrav-nik ga je dal odpraviti v ladijsko bolnico in ga natančno preiskal, ker je sumil, da ima kugo. Bolnika so ta-koj izolirali in ukrenili vse potreb-no, da se bolezzen ne prenese na druge. Dne 30. je prispela »Austria« v Karachi in prihodnji dan so bolnika izkrcali. Ladja se je temeljito desin-ficirala. Dne 1. junija je bolnik umrl in zdravnik so konstatirali kugo (pestis bubonica, Beulenpest). Vkrcavanje in izkrcavanje se je ta-koj ustavilo in desinfekcija se je iz-vršila še temeljitje. Ugonobili so tudi vse podgane s Claytonovim apa-ratom. Dne 2. junija je odplula »Austria« iz Karachi v Aden, kamor je prispela dne 10. t. m. in kjer se je ladja iznova desinficirala. V Port Saidu je zdravstvena oblast konstatirala, da je na krovu vse zdravo. Od tod se je ustavila »Austria« edino le še v Puli. Glede na to poročilo je

luška zdravstvena oblast tamajšnje preiskala celo ladjo, potnike in me-štvo in konstatiralo, da je vse zdravo. Valed tega je parnik po dveh urah mogel prispeti h kraju v stari prosti luki in se je moglo začeti izkr-cavanje potnikov. Odredilo pa se je, da ostanejo i potniki i moštvo ter tudi skladišni delavci, ki imajo opraviti na krovu, pet dni pod zdrav-niškim nadzorstvom luškega zdrav-stvenega urada in v to določeni zdravnikov. Predno pa se je začelo z izkrcavanjem blaga, se je ponovila temeljita desinfekcija in so se iznova ugobile podgane. Tako bo najbrž Trst obvarovan kuge, ako se ne pri-godi izreden slučaj, da bolezzen iz-bruhne po tolikem času in vkljub vsem tem varnostnim pripravam.

Velik naliiv v Trstu. Večraj zju-traj je bil nad Trstom med treska-njem in gromenjem velik naliiv. — Okoli pol osmih zjutraj so bile pod vodo vse ulice, tako, da se po nekate-rih ulicah ni moglo hoditi. Voda z grozno silo v potokih drla je po uli-ah in udrla v razne prodajalne in skladišča. Tramvaj je moral v Bar-kovlje ustaviti vožnjo, ker je bilo na trgu pred južnim kolodvorom čez pol metra vode na visoko. Veliko vojaško vežbališče je izgledalo kakor jezero. Tudi Veliki trg je bil nekaj časa ves pod vodo. Letos je bil že tretjič nad Trstom tak naliiv.

Sokolska slavnost na Proseku. Jutri se vrši na Proseku pri Trstu zlet tržaških Sokolov. Nastopil bo tržaški, vrdejski in openski Sokol, kakor tudi odsek iz Barkovelj.

Restavrater, Slovenec se išče za zelo prometno mesto. Uredile bi se na zahtevo tudi spalne sobe. Več po-ve inserat.

Elektro-Radiograf »Ideal« v ho-telu pri »Maliču« ima od sobote 25. junija do torka 28. junija sledeči spored: Nazaj korakajoče življenje. (Komično.) Škotski dudlač. (Dra-ma.) Znanstveni eksperimenti s te-kočim zrakom. (Zanimiv naravni po-snetek.) Izlet na otok Jersey. (V bar-vah.) Dva preveč goreča služabnika. (Komično.) Dodatek k zadnjima 2 predstavama: Jutrovske plesovi (v barvah). Slikarjeva ljubez. (Ko-medija.) Atavizem. (Drama.) Izbi-ranje tašče. (Kom. fantaz.) Obenem se že naprej opozarja na zanimivo odlikovano sliko prihodnjega spore-da: »Življenje Mozesov«, pri kateri bo trajala vsaka predstava skoro dve uri. Vsak torek in petek igra od 6. do 10. ure »Slov. Filharmonija«.

Najstarejše omizje v Ljubljani. V dobroznani gostilni pri »Belem volku« se shaja redno vsako popol-dne večja družba stalnih gostov, da se pri čaši dobrega vinca porazgovo-ri o davnih minolih časih. Predve-rajšnjim je bilo zopet deset teh ča-stitljivih mož pri mizi in pogovor je nanesel na starost. Pri tem pa se je dognalo, da je to omizje pač najsta-rejše v Ljubljani, kajti skupna sta-rost je znašala 812 let. Vsak posa-meznik je torej povprečno štel nekaj nad 81 let. Izmed njih je bil po eden 88, 87, 86, 85, 81 in 79 let star; dva sta štel po 80 in dva po 73 let. Naj-zaledveje pri tem pa je, da zahaja večina teh gostov že po 30, 40 in tudi 50 let v to gostilno, iz česar se da sklepati, da se tudi pri kupici dobre-ga vina dočaka visoka, častitljiva starost.

Christofov oblastveno potrjeni učni zavod v Ljubljani, Sodna ulica št. 2 priredi povodom sklepa šolske-ga leta, v soboto, dne 9. julija t. l. dopoldne izlet v Medvode, h kate-re-mu se vabijo starši gojenk ter prija-telji šolske mladine. Ta zavod je bil v preteklem šolskem letu prav dobro obiskan. Strojepisni tečaj je obis-kovalo 99, stenografski tečaj 66 in tečaj za matematiko, trg. računstvo itd. 50 gojenk in gojencev. Poučeva-lo je 5 učnih moči, učni uspehi so prav zadovoljivi. Zavod, ki ga topla priporočamo, preskrbuje gojenkam službo. Opozarjamo na današnji in-serat tega zavoda.

Kres na Drenikovem vrhu. Radi silnega naliva na kresni večer se je odložilo zaigiranje kresa na danes zvečer. Ker je ta kres že od nekaj priljubljen, in bo nudi dovolj zabave, bo ljubljansko občinstvo gotovo številno zastopano. Preskrbljeno bo tudi za pijačo in mrzla jedila.

Pogrešan dijak. Makso Hlebec, dijak III. razreda na II. državni gimnaziji, rojen 1. novembra 1892 v Sevnici na Štajerskem, je napravil v šoli pregrešek, zaradi katerega je bil izključen. Ko je sinoči ves potrt od-šel iz stanovanja in se ni pravočasno vrnil, je šla gospodinja pogledat v sobo ter našla na mizi dve pismi. Eno je bilo naslovljeno nanjo, drugo pa na starše. V pislih se poseljava in pravi, da ga izključenje tako boli, da si bode končal življenje. Do pre-greška pravi, da ga je tirala — la-kota. Njegova gospodinja je to takoj naznanila policiji, ki pa nesrečnega do sedaj še ni našla, niti živega, niti mrtvega. Kdor bi o pogrešanem vedel kake podatke, naj jih nemudo-ma naznani policiji.

Nagla sedita. Večraj popoldne je prišel delavec Anton Belec z vpre-dnim vozom k skladišču na južnem kolodvoru po cement. Dosevši do skladišča, je pričel brez vsakega po-voda zmerjati tam zaposlena železni-ška delavca Franceta Keržiča in Iva-na Florjančiča z »barabami«. Toda to mu še ni bilo dovolj. Med zmerja-njem ju je naposled začel obmetavati še s kamenjem, in ker bombardmen-ta le ni bilo konec, sta se zapodila na-padenca v Belec in kar na lici mesta z njim obračunala. Eden mu je dal čutiti svojo pest, drugi pa je zgrabil za bičevnik in ga z njim tako nakre-sal, da so morali poklicati rešilni voz in Belec prepeljati v deželno bolni-co. Belec je bil zelo okajen in kar je iskal, je sicer zaslužno dobil, ven-dar bode pa zadnjo besedo izreklo sodišče.

Malo nadomestilo za kresen večer. Kakor je bil kresen večer nepri-jeten in so švigali po nebu bliski liki jegulje, tako je bil večerajšnji dan pri-jazen. Čisto nebo in prijetno ozračje je privabilo na sprehode cele mno-žice mestnega občinstva. Mesto blis-kov so marsikje frčale v zrak rakete, otroci pa so lovili svetle kresnice in mesto debelih kapelj se je bleske-talo nebroj bengaličnih zvezdic in drugo. Po nekaterih hribih so plam-teli tudi veliki kresovi. Smo imeli pač le delno nadomestilo za pred-večerajšnji večer.

Brez vsakega povoda je predve-rajšnjem udaril z neko rečjo po obra-zu 20letni hlapec Leopold Bogataj 7letnega gluho-nemega sina svojega gospodarja, katerega je pod očesom znatno telesno poškodoval, potem pa popustil službo in neznano kam po-begnul.

Tir po Grubarjevem prekopu je sedaj napeljan do zatvornice pri Ljubljani. Od tod bodo sedaj s stro-jem vozili kamenje, katero tja dova-žajo iz Podpeča s čolni, za dela po celem prekopu. Tam, kjer so se še lan-sko leto kopali, vozili s čolni in lovili ribe, sedaj zvižga lokomotiva.

Pes popadel je predvečrajšnjem v neki hiši na Rimski cesti pismo-nošo Avgusta Jerška, ko je dostav-ljal pisma in ga znatno poškodoval. Pregriznil mu je tudi službeno tor-bico. Lastnik psa je znan.

Delavsko gibanje. Večraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 macedoncev, 16 Hrvatov in 3 Kočevarji. V Heb je šlo 20 Hr-vatov, v Buchs 35, v Inmost 19, v Trzič 20, v Beljak pa 16.

Izgubljeno in najdeno. Sobarica Ivanka Skalarjeva je izgubila denar-nico, v kateri je imela 5 K 50 v denar-ja. Vdova Marija Urankarjeva je izgubila žensko ročno torbico, v ka-keri je imela do 26 K denarja. Vodja I. dekliske ljudske šole, g. Jakob Dimnik, je našel zlat uhan. Dijak Alojzij Luckmann je našel usnjato torbico s sekiricami.

Narodnim damam!

One čestite dame, ki sodelujete pri Ciril-Metodovi veselici dne 3. julija in niso na čistem glede toaletne-ga vprašanja, so vljudno vabljene, da pridejo na sestanek, ki bo v pone-deljek, dne 27. t. m. ob 4. popoldne v damski sobi »Narodnega doma«.

Narodna obramba.

Obrambni tečaj v Ljubljani. Obrambni tečaj, ki ga priredi manj-sinski odsek akad. društva »Adrij« v Pragi, se vrši dva dni pred letoš-njo slavnostno skupščino C. M. druž-be v Ljubljani v mali dvorani Nar. doma in sicer dne 1. in 2. malega sr-pana. I. dan (1. julija) 1. Dopoldne ob 9. a) Pangermanizem in »Drang nach Süden«. Poroča dr. Rybač iz Trsta, b) Ljudsko štetje, uradno in zasebno. Govori Riko Fux; 2. popol-dne: c) Problem notranjega izselje-vanja in priseljevanja; statistika; organizacija. Razpravlja Janko Mackovšek, d) Organizacija naše go-spodarske obrambe. Referira dr. G. Žerjav, II. dan (2. julija.) 1. dopol-dne: e) Manjšinsko šolstvo. Poroča Lev Brunčko; f) Naš položaj ob na-rodni meji na Koroskem. Razpravlja potov, učitelj C. M. družbe Ante Beg in na Štajerskem potov, učitelj C. M. družbe Ivan Prekoršek. 2. popoldne: g) Narodni položaj na Gorenjskem in Kočevskem. Govori Ante Beg; h) Primorsko - Trst podaja Iv. M. Čok iz Trsta.

Posiv restavraterjem in gostil-ničarjem. Ob priliki 25letnice C. M. bo tak naval občinstva v Ljubljani, da je treba vse potrebno ukreniti, da se med drugim tudi preskrbi obed za vse posetnike veselice. Sestavil se je v to svrhu poseben odsek, ki tem po-tom pozivlja gg. restavraterje in go-stilničarje, da se v ponedeljek, dne 27. t. m. od 3. do 4. popoldne oglase pri načelniku odseka, tržnem nad-zorniku g. Adolfu Ribnikarju na mestnem magistratu, kjer dobe o stvari natančnejša pojasnila.

Prosveta.

Redni občni zbor »Glasbene Ma-tice« bo v smislu § 7. društvenih pravil in po sklepu odborovom v sredo, dne 13. julija ob osmih zveče, v pevski dvorani, Vegova ulica št. 5 II. nadstropje, z nastopnim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov, 2. poročilo tajnikovo, 3. poročilo bla-gajnikovo in revizorjev, 4. volite predsednika in 13 odbornikov, 5. slu-čajnosti. Društveni računi bodo le-žali 3 dni pred občnim zborom v pi-sarni na vpogled. — Odbor »Glasbe-ne Matic«.

Društvena naznanila.

Izlet »Ljubljanskega Zvona« v Belgrad preložen. Ker se je s strani nekaterih izletnikov izrazila želja, naj bi se radi velike veselice družbe sv. Cirila in Metoda izlet v Belgrad preložil, je odbor »Ljubljanskega Zvona« stopil v dogovor z meroda-jnimi krogi v Belgradu, če bi se na-mogel izlet vršiti en teden pozneje. Dasi so bile priprave za sprejem koncert itd. že skoraj končane, se je vendar našla pot, da se je izlet pre-ložil za en teden, tako, da se izletniki odpeljejo v petek, dne 8. julija popo-dne s poštanim vlakom iz Ljubljane ozir. nižje ležečih postaj. Ves ostali spored ostane neizpremenjen. Pa-pa so se vabilu odbora »Ljubljanske-ga Zvona« odzvale ljubljanske odlič-ne gospe in gospodične, na čelu jim-gospa dr. Tavčarjeva, katere se bo do izleta udeležila v večjem številu ter s tem visoko povzdignile kulturni pomen prvega večjega izleta Sloven-cv v sosednjo slovansko državo. Ta čas se je odbor obrnil še na trgovsko ministrstvo v Budimpešti, če bi ven-dar ne bilo mogoče doseči znižanja voznih cen, tudi od Siska do Zemua in nazaj. O tem vsem bodo izlet-niki pravočasno obveščeni. Na ta na-čin je vsakomur dana zopet prilika udeležiti se izleta, ki bi se ga sicer radi dopusta itd. ne mogel. Posebno so pa vabljene slovenske gospe in go-spodične, naj se izleta v velikem šte-vilu udeležijo ter porabijo izredno ugodno priliko nekoliko pogledat po slovanskem svetu. Prijave spre-jema prej ko slej odbor »Ljubljanskega Zvona« ozir. predsednik dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani.

Jutri v nedeljo 26. t. m. vsi na »Tabor« narodnega delavstva k »No-vemu svetu«. To naj bode geslo vse-ga narodnega občinstva! Preskrbl-jeno je za zadostno število prostora in dobro postrežbo. Zatorej vsak, ki čuti v sebi narodnost, gotovo pohi-ta na »Tabor«! Pridite slovenski delav-ci in vsi drugi ki vam je pri srcu slo-vensko narodno delavstvo, da se zo-pet enkrat v družbi slovenskega de-lavca razvedrimo, ter navdušimo za nadaljnjo narodno delovanje! Torej vsi na »Tabor«.

Polževa dirka se vrši jutri po-vodom veselice N. D. O. in I. drž. gimnazije do restavracije »Novi svet«. Opozarjamo tudi, da se kegl-janje na dobitke jutri cel dan nada-ljuje; zaključil se ob 11. zvečer ob razdelitvi dobitkov. Vabimo keglja-če in somišljenike, da se pridno ude-leže kegljanja! Sploh naj bode dan 26. junija posvečen slovenskemu na-rodnemu delavstvu povodom »Tabo-ra«. — Kolesarji, ki se udeležijo pol-ževe dirke, naj pridejo s svojimi ko-lesi jutri ob 3. popoldne v urad N. D. O. Dirka se prične ob pol 4.

Veselica na otoku Hribarjevega gaja. Na to veselico, ki jo, kakor smo omenili večraj, priredi Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Tr-novo poleg kopališča Kozelija v sre-do na praznik sv. Petra in Pavla, pride med drugimi rednostni tudi povodnji mož, pol človeka pol ribe. O tej prikazni v našem mestu že dolgo ni bilo nič slišati, le najsta-rejši ljudje pominjajo njegove divje pohode tam okoli Čojzove ceste, kjer si je nekoč izbral prešerno nevesto za ljubico in izginil potem z njo v tem-nih valovih Ljubljance. Od takrat ni bilo nič čuti o njem. Zdaj se je pa spet pojavil, najbrž ker mu tista lju-bica ni več všeč. Vsakemu sicer ni-dano, da bi ga videl, ker je treba za-to imeti poseben dar, za sredo je pa gotovo, da ga bo na veselici v Hri-barjevem gaju videl vsak, kdor se je udeležil. Take lepe prilike res ni za-muditi. Kakor čujemo, je ta povodnji mož sicer še vedno mladenič od nog do glave in kar je vmes, vendar nje-gova divja narava se je tekom let ublažila, da ga bo lahko vsak brez skrbí pogladil po plavutih in si za spomin vzel iz njih par luskin. Seve-da, dokler jih kaj bo. — To je ena reč. Druga pa je, da bo na veselici preskrbljeno z vsem potrebnim za du-šo in telo. Točilo se bo izvrstno vino, tako, po katerem se je na Ljubljans-kem gradu videl Halleyev komet, pivo sveže in slovansko, kar oboje mora priti pri narodnih veselicah do-cela v poštev, jedil pa toliko vrst, da bi si jih najbolj učen natakari ne mogel zapomniti vseh. Od surovega masla, klobas, sardin, šunke, salam, sira pa do ocvrtih žab in rakov se bo dobilo vse tako poceni, da se spleča

priti prav lačen v Hriberjev gaj. Vrh tega, oziroma zraven tega se bo plesalo, umetalec ogenj bo zvečer obseval presrečne posetnike in posetnice, ki jih bo godba Slovenske Filharmonije ves čas vzradoščevala s svojim priznanim, preciznim izvajanjem. Vse to za samih 40 vinarjev, otroci pa, ki pridejo v spremstvu staršev, so prosti.

Ljubljanska delniška plinarna je imela danes svoj 47. letni redni občni zbor. Predsedoval je g. župan Ivan Hribar. Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da je plinarna v zadnjem letu zelo napredovala. Kakor v prejšnji dobi, tako je tudi v upravnem dobi 1909/1910 obračala svojo pozornost na popolnitev cevne omrežja in na instalacijo mestne javne razsvetljave. Tudi število odjemalcev plina je izdatno poskočilo. Letošnja bilanca končuje z dobičkom v znesku 2611 K 40 v. Glede na to, da so uslužbeni dosedaj povodom računskih zaključkov vedno dobivali nagrade in da imajo te nagrade po § 35 družbenih pravil prednost pred dividendno, je občni zbor sklenil, da se iz čistega dobička uslužbenecem dovolijo običajne nagrade, takrat v znesku 1980 K; da se delničarjem ne izplačajo topot nobene dividende in upravnim svetnikom nobene tanijske, marveč da se po izplačilu nagrad preostali del čistega dobička prenese na nov račun. — V upravnem svetu je bil izvoljen mesto umrlega Franca Grošlja odvetnik dr. Kokalj. Drugih izmenjemb ni bilo.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani. Vodstvo tega zavoda je prevzel g. Štefan Lapajne, c. kr. okrajni glavar v p.

Gorenjska sokolska župa v Kranju priredi v nedeljo 26. t. m. ob 4. popoldne v Kranju na vrtu g. Mar. Mayrjeve v proslavo petdesetletnice naše narodne himne »Naprej, zastava Slave!« vrtno veselico z bogatimi sporedmi.

Društvo za varstvo otrok in oskrbo mladine za sodni okraj Kranj ima dne 27. junija ob 4. popoldne v sodnem postopku soba št. 8 v Kranju iznova izvanredni občni zbor, ker na dan 20. junija sklicani občni zbor zaradi premale udeležbe članov ni bil sklepčen. Na dnevnem redu je pogovor o izpombi pravil in posvetovanje o pristopu društva k deželni zvezi društev za varstvo otrok in oskrbo mladine. Občni zbor dne 27. junija je glasom § 13 društvenih pravil sklepčen ob vsakem številu udeležencev. K obilni udeležbi vabi odbor.

Hrastniški Sokol prosi dotične, ki jim je poslal bloke za Sokolski dom, naj jih razprodajo ter pošljejo znesek, ali vsaj nekaj. Če ni mogoče, na prosimo bloke vrniti! Na zdar!

Društvo jugoslov. želez. uradnikov. Podružnica Zidan most sklicuje dne 28. junija 1910 ob 5. popoldne v hotelu »Juvanič« na Zidanem mostu shod vseh svojih članov. Razpravljalo se bo o aktualnih vprašanjih naše organizacije, o izletu v Prago itd. Konec shoda ob 7., da se udeležniki lahko vrnejo z večernimi vlakci.

Slovanski jug.

— Nesrečni Srbi. Komaj se je nekoliko polegla gonja proti Srbom v avstro-ogrski monarhiji, že so se začeli še hujši časi za srbski narod pod turškim gospodstvom. Po poročilih iz Carigrada je došla turški vladi ovadba, da snujejo Srbi v Makedoniji zaroto proti obstoječemu režimu. Vlada seveda verjame tem denunciacijam in je dala zapreti srbskega metropolita, Vikentija. Policija je ustavila nadaljne izhajanje srbskega lista »Vardar« v Skoplju. Lastnika in urednika tega lista, Davida Dimitrijeviča so zaprli in ga postavili pred vojno sodišče, ki je baje z njim napravilo kratek proces in ga obsodilo na smrt. Čitali smo ta list in se prepričali, da ne more nihče pisati tako lojalno proti Turčiji, kakor je pisal »Vardar«. Zato tudi ne moremo verjeti, da bi bila resnična vest, da je vojno sodišče urednika tega lista obsodilo na smrt. Kakor vedo povedati nadaljna poročila, je dala turška vlada zapreti vse srbske šole v vilajetu Kosovo. Čudna naredba to za vlado, ki zatrjuje, da je svobodomiselnost in pravična napram vsem narodom, ki prebivajo v državi. Morda pa so abecedarji v teh šolah revolucionarji, ki so nevarni obstoju države?

— Ruski princ v Sofiji. Te dni sta dospela iz Carigrada v Sofijo ruska velika kneževica, Oleg in Igor, sina velikega kneza Konstantina. Kot gosta prestolonaslednika Borisa sta se nastanila v carskem dvoru. Iz Sofije se napotita v Belgrad, kjer bosta gosta srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

— Cirilica in latinica. Belgradsko »Novo Vreme«, govoreč o jugoslovanski enciklopediji, piše: »Treba je naglašati, kako potrebno in skrajni čas je, da posvečajo vsi naši izobraženi in pismeni ljudje vseh

pokrajinskih enako pamet latinici, kakor cirilici in da se nanje držijo in pišejo s cirilicami in latinicami pismenkami. Jugoslovanska enciklopedija napravi v tem osira prvi korak, zato smo dolžni samo hvaliti onim, ki so dali v tem pogledu iniciativo.

— »Stankovičeva« slavnost v Belgradu. K večerjanih notici o »Stankovičevi« slavnosti pripominjamo, da je zabil v imenu pevskega društva »Ljubljanski Zvon« spominski žebelj v zastavin drog predsednik dr. Anton Švigelj. V terek je imelo društvo tekmovalni pevski koncert, ki sta se ga med drugimi odličniki udeležila tudi prestolonaslednik Aleksander in princ Pavle. Pri tekmi je dobilo prvo nagrado, ki jo je daroval kralj Peter, pevsko društvo iz Sombora, drugo nagrado v znesku 300 dinarjev srbsko akademsko društvo »Balkan« iz Zagreba in tretjo nagrado 200 dinarjev pevsko društvo »Car Lazar« iz Kruševca. V sredo so bili vsi pevci, ki so se udeležili »Stankovičeve« proslave, povabljeni v kraljevski dvor, kjer se jim je na vrtu priredil zajtrk.

Po slovanskem svetu.

— O »Československem klubu«, ki je bil zadnjo soboto ustanovljen v Ljubljani prinaša praški mladočeški »Den« od zadnje srede prav simpatično notico, v kateri pravi med dr.: »Izrazi simpatij, tako od slovenske kakor od češke strani dokazujejo, da »Československi klub« lahko računa že takoj v začetku na splošne simpatije.

— Vrazova slavnost v Pazinu v Istri se je vršila v soboto, dne 18. junija v tamošnjem Nar. domu. Povabljen, da bi govoril slavnostni govor, sem prvokrat imel priliko, natančneje opazovati prebujajoči se Pazin. Novo življenje! Nekdaj čisto italijansko mestce, ki je krilo v sebi nemško gimnazijo, se sedaj trebi, čisti in potomeci ljudi, ki so nekaj čisto otroke dvigali, češ, glejte Benetke, so se vrnili k svoji krvi ter se čutijo Slovane. Vse je mlado! Pevski zbor — dijak, tamburaši — dijak, predavateljica gđe. Pošer, voditeljica otroškega vrta Ciril-Metodove družbe. V ospredju mladi profesorji hrvatske gimnazije, v ozadju in na galerijah gimnazije, Hrvati in Slovenci. Slavnost pa sta se udeležila tudi okr. glavar Sorli in župan dr. Kurelić. — Pazin leži v kotlini; vzhodno se dviga nad njim Lindar; mimo Lindara prideš po lepi cesti do Gračice, odkoder uživaš krasen razgled po valovitem svetu tja proti Boljunu, proti Čepiškem jezeru, proti Pienu, stari škofijski stolici, in proti Labinu. Istre ne smemo sediti le po kraški čičariji; sredina dežele je prav zelena in posebe priroda okoliče pazinske ne upravičuje izraza »tužna Istra«.

— Madžari in Scotus Viator. Kakor znano, je angleški publicist Scotus Viator pokazal v posebni brošuri celemu svetu madžarske volitve v pravi luči; to seveda Madžare strahovito jezi, in ker ne morejo nad njim, si ohlajajo svojo jezo nad drugimi. Te dni je bila kaznovana dvova po ravnateljstvu I. češke drž. realke v Brnu gospa Držhalova, ki je zdaj v svojem rojstvenem kraju Skalici, češ da je vzela pod streho tučca, ne da bi ga na policiji naznanila. Stvar je bila sledeča: omenjeno gospo je obiskal z dr. Koliskom na par minut Scotus Viator. Zato so uvedli proti gospe preiskavo in jo obsodili na 100 K. Podala je sicer rekurz, ki pa najbrže ne bo veliko pomagal.

— Sokolstvo v Ameriki. V Trentonu (New Jersey) je nedavno zboroval tamkajšnji slovenski Sokol. Na zborovanje so došli zastopniki ostalih slovenskih sokolskih društev, zastopniki češke »Narodne Jednote Sokolske«, zastopniki hrvatskih in poljskih Sokolov. Na zborovanju je prišlo do burne manifestacije za zvezo vseh američanskih Sokolov. Ob velikem navdušenju se je sklenilo, da se snidejo meseca avgusta v Clevelandu zastopniki slovenskih sokolskih društev, da osnujejo »Ameriški Sokolski Zvezec«. Ideja sokolska si bo polagoma osvojila vse slovanstvo, kljub domačim in tujim zaprekam.

Razne stvari.

— Obsojeni špijon. Lvovsko deželno sodišče je obsodilo 34letnega Avrelia Milobedskega, ki je špijiral za neko drugo državo, na dve leti težke ječe.

— Avstrijski častniki — najboljši jahaleci. Pri konkurenčni dirki v Frankobrodu preteklo nedeljo so dobili avstrijski častniki od enajst razpisanih nagrad sedem, med njimi tudi prvo nagrado. Med prvimi avstrijskimi oficirji je bil Ljubljanečan Etbin Ravnihar od 4. ulanskega polka.

— Odvetnik pobegnil. Budimpeštanski advokat dr. Geza Rupp je pobegnil ter zapustil za pol milijona kron dolgovi. Dr. Rupp je imel jako dobro pisarno in je bil zastopnik

vaš članov ogrske »Bake« aristokracije. Med temi gospe Albina Pejačevića. S seboj je vzel balerino ogrske kraljevske opere Kratochvil, znano lepotico.

— Bodbinska drama. V neki ogrski vasi je te dni nesel 19letni sin Aleksander Kovacs svojemu očetu kosilo na polje. Kaj se je dogodilo med njima, ni znano, toda naenkrat so ljudje začeli kričati mladega Kovaca. Ko so pritekli do njega, je ležal na tleh z nevarnimi poškodbami v glavi, poleg njega pa krvav nož. Oče je zbežal. Ko so ga pozneje orožniki ujeli, ga je vsled razburjenja zadela kap, da je bil takoj mrtev.

— Ponesrečeni zrakoplovec. Na Ogrskem v občini Sykösdu blizu Baze se je nameraval apustiti na tla zrakoplov, v katerem so bile štiri osebe. Potegnil pa je nenadoma veter, ki je treščil zrakoplov z vso silo ob tla. Pri tem so bile tri osebe težko poškodovane, četrto, tovornarja Wernerja iz Chemnice, pa je zrakoplov žopet odnesel v višave. Werner je mogel stopiti na tla šele drugi dan v občini Csavoly. Poškodovani so zdravnik dr. Albrecht iz Lipskega, konjar Müller iz Greiza in trgovec Kraus iz Reichenbacha. Zrakoplov se je dvignil v nedeljo zvečer, nesreča se je zgodila 22. t. m.

Izpred sodišča.

— Idrijska hiša št. 509 pred upravnim sodiščem. Včeraj je c. kr. upravno sodišče na Dunaju na pritožbo mestne občine Idrije proti zadevnemu odloku deženega odbora kranjskega razsodilo tako, da se pritožba mestne občine zavrne, v bistvu radi tega, ker je bil za deželni odbor pri izdaji izpodbijanega odloka položaj neizpremenjen in ravno isti, kakoršen je bil pri izdaji prejšnjih dveh pravomočnih, v enako glasečih odlokih. Pri prvemu odloku izza časa prejšnjega deželnega odbora se mestna občina ni pritožila, dasi bi s svojo pritožbo gotovo prodrla. Pri svojem zadnjem, tretjem sklepu, pa mestna občina napram deželnemu odboru ni ugotovila spremembe položaja, niti ni storila novih sklepov — kakor glede pokritja izdatkov za prezidavo hiše — ki bi tvorili za deželni odbor nov, spremenjen položaj. Pred upravnim sodiščem sta intervenirala za mestno občino idrijsko dr. Fran Novak in za deželni odbor dr. Ivan Šusteršič. K vprašanju, kaj je mestni občini storiti, da vendar doseže svoj cilj, se še povrnemo, ko dospje pismena obširnejša obrazložba upravnega sodišča.

— Dvakrat na smrt obsojen. Dne 1. aprila sta bila pred praško poroto radi roparskega umora obsojena 19letni godec Ladislav Ježek na sedem let težke ječe in njegov tovariš Alojzij Težka na smrt na vešalih. Njun zastopnik dr. Havelka je vložil ničnostno pritožbo na najvišji sodni in kasacijski dvor, ki je prvo razsodbo razveljavil in odredil novo obravnavo. Te dni sta stala Ježek in Merta zopet pred praškim porotnim sodiščem in sta bila zopet obsojena in sicer Ježek na sedem let težke ječe, Merta pa na smrt na vešala.

— Zavod »dobrega pastirja« zopet pred sodiščem. V Ecully pri Lyonu na Francoskem se mora sodišče zopet pečati s škandaloznimi razmerami v zavodu »dobrega pastirja«. Tam so uvedli sodniško preiskavo zoper sestro Magdaleno zaradi grdega ravnanja z gojenko Marjeto Frayose. Sestra Magdalena dolže, da je povzročila smrt te gojenke, ker je kaznovala deklico s takimi kazni, ki so ji škodovala na zdravju. Tako je na primer na prostem pozimi polivala deklico z mrzlo vodo. Seveda trdi, da se je deklica sama polivala, da pride v bolnico. Razven te sestre so pa osumljene še tri druge nune, da so deklice, ki niso dovolj del izvršile, javno bičale, z mrzlo vodo polivale, jim lase rezale, jih za delj časa v stranišče zapirale i. t. d. Najgrozovitejšje je pa bilo, da so morale ostale gojenke gledati umirajočo Marjeto.

— Spovedna tajnost. Sodišče v Tride časa z nekim skrivnostnim slučajem tatvine. V tridentski posojilnici »Banca cooperativa« je bila namreč ukradena velika vsota denarja. Vsi znaki so opravičevali sum, da denar ni bil dejanski ukraden, marveč da je bila tatvina fingirana v tem smislu, da je bil denar z vednostjo voditeljev odstranjen, da bi služil za veleizdajniške irredentistične namene, naznanilo pa se je to kot tatvino, da bi bili voditelji posojilnice kriti pred oblastmi. V koliko se bo to dokazalo, sedaj še ni mogoče vedeti. Zaprtih je bilo več oseb, kot glavni krivci pa je v preiskavi posojilnični uslužbenec, Colpi. Ko je bil Colpi že nekaj časa v preiskavi, se je pri sodišču oglašil frančiškanski pater Marko Maizno in je princel ves ukradeni denar, češ, da mu ga je neki tuji duhovnik izročil v spovednici. Na podlagi tega naznanila in ker frančiškan ni hotel nič več povedati, češ, da mora

varovati spovedno tajnost, je sodišče zapelo Colpijevo mater in njegovo sestro. Sodišče je nadaljevalo poizvedbe in je izvedelo, da je profesor na škofijski gimnaziji, duhovnik Pezzi, po omenjenem frančiškanku poslal denar. Ker sta tako pater Marko, kakor Pezzi različno izpovedala, je sodišče začelo proti njima preiskavo zaradi krivega pričevanja, in kakor se čuje tudi zaradi udeležbe pri tatvini.

Hofrichter.

Kakor poročajo iz Budimpešte so včeraj predložili cesarju razsodbo v Hofrichterjevem slučaju. Razsodba se glasi: dvajset let težke ječe brez uštejta preiskovalnega zapora; izključitev iz armade za vedno in nemožnost vstopiti v kako državno službo. Kot olajševalne okolnosti je sodišče vpoštevalo dosedanje jako zadovoljno vojaško službo Hofrichterja in njegovo duševno manjvrednost. Oficijelno se razsodba razglasi danes. Razsodba je definitivna ker je že šla skozi vse instance. Zdj bo tudi dovoljeno gospe Hofrichterjevi, da obišče svojega soproga.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vseučiliško vprašanje.

Dunaj, 25. junija. Ministrski svet razpravlja danes o slovenskih vseučiliških zahtevah. Ministrski predsednik bo sklepe ministrskega sveta naznanil Slovincem najbrže šele v ponedeljek.

Hofrichterjeva afera.

Dunaj, 25. junija. Splošno se je pričakovalo, da se danes razglasi: sodba vojaškega sodišča proti nadporočniku Hofrichterju. Za to je bila ulica pred garnizijskim sodiščem polna radovednih ljudi. Ker so pri neki obravnavi sodelovali gardni častniki v polni paradi, se je raznesla vest, da bo Hofrichter pomiloščen. Seveda je to samo govornica brez vsake podlage. Sodba proti Hofrichterju bo razglášena šele kasno popoldne.

Sokoli — zmagovalci v Londonu.

Praga, 25. junija. Snoči so se vrnili iz Londona Sokoli, ki so izvajali sijajno zmago pri mednarodni tekmi. Na vseh postajah po Češkem so jim prirejali navdušene ovacije. Posebno sijajen sprejem je bil v Plzni. Do Broda so se jim peljali nasproti: dva Sokola ter praška občinska svetnika Filip in Ambrož. Sprejem v Pragi je bil nepopisen, navdušenje velikansko. Zmagovalce so peljali v sprevodu, ki se ga je udeležila tisočglava množica, v mestno hišo, kjer jih je pozdravil župan dr. Groš.

Afera Hraba.

Dunaj, 25. junija. V današnji seji občinskega sveta so socialdemokratski in liberalni občinski svetniki interpelirali župana radi afere Hraba.

Predsedstvo peštanskega parlamenta.

Budimpešta, 25. junija. V predsedstvo parlamenta bodo po sklepu vladne stranke izvoljeni poslanci Berzeviczy, Ljudevit Navay in Fran Kabosa.

Srbski kralj in jubilej črnogorskega kneza.

Belgrad, 25. junija. Po informacijah na merodajnem mestu je možno, da se kralj Peter vendarle udeleži jubilejskih slavnosti na Cetinju. Včeraj je bil pri kralju v avdienci ruski poslanik Hartvig, ki je kralju sporočil, da car Nikolaj izrecno želi, da bi kralj Peter osebno čestital knezu Nikoli k njegovemu jubileju. O stvari bo sklepal je ministrski svet, ki je nedavno tega že določil princa Pavleta za srbskega zastopnika na cetinskih jubilejskih slavnostih.

Vseslovanski kongres v Sofiji.

Sofija, 25. junija. Železniško ministrstvo je odredilo, da pokaže svojo naklonjenost slovanskim gostom, da se dado vsem, ki pridejo na slovanski prireditve v Sofijo, brezplačni vozni listki po bolgarskih železnih. Sofija, 25. junija. Odbor za prireditve slovanskega kongresa v Sofiji je dobil obvestilo, da se udeležita vseslovanskega kongresa bivši predsednik gosudarstvene dume N. Homjakov in sedanji predsednik Gučkov.

Grška narodna skupščina.

Atene, 25. junija. Volitve v grško narodno skupščino so razpisane na dan 14. avgusta. Carigrad, 25. junija. V slučaju, da bi se Krečani udeležili volitev v grško narodno skupščino in bi poslali svoje poslance v Atene, bo turška vlada smatrala to kot casus belli in bo takoj napovedala Grški vojno.

Polet in Londona v New York.

London, 25. junija. Zrakoplovec Willman se je odločil, da bo s svojim aeroplanom poskusil polet iz Londona preko Atlantikega oceana v New York. Zrakoplov bo v brezlični brzojavni zvezi z raznimi med Ameriko in Evropo vozečimi parniki. V gonoli bo pet oseb.

Gospodarstvo.

Južnoštajerska hmeljarica družba, ki ima svoj sedež v Zalcu pri Celju, šteje po zadnjem svojem izveščju, 64 članov, kar je pač piščo številko. — Stroškov je imelo to društvo v letu 1909 4390 K 50 v., a dohodkov 3844 K 10 v.; vsled tega je znašal primanjkljaj 546 K 40 v.

O slovanski vzajemnosti se govori prav veliko, stori se pa manj. Tako na pr. še vedno niso izprevideli vse slovenske gospodinje, da je njih dolžnost vedno in povsod zahtevati izključno le priznano izvrstno kavno primes iz Kolinske tovarne, ki je izključno slovansko podjetje. Ne besede, temveč dejanja nas bodo rešila in gospodarsko osamosvojila. Ta dejanja naj se kažejo povsod, kjer je za to prilika. Naj bi torej ne bilo nobene zavedne slovenske gospodinje, ki bi ne dajala prednosti Kolinski kavni primesi pred vsemi drugimi tujimi konkurenčnimi izdelki.

— Velikanske izgube vsled spekulacije z moko. V poslednjem času se je začelo zelo spekulirati z moko. Predprodaje ogrskih velikih mlinov avstrijskim pekomo, malim trgovcem itd. so postale velikanska kalamiteta za vse tozadavne obrtnike. Ker so postale cene domače pšenice vsled slabe letine na Ogrskem v letih 1907, 1908 in 1909 in vsled zvišane carine 6 K 30 v izvanredno visoke, je pšenična moka poskočila v ceni za 50 do 80%, ržena pa za 90 do 100%. Vsled tega so peki in trgovci v zadnjih letih veliko zaslužili, ker so imeli velike zaloge moke, ki so jo prej nakupili. Večji del avstrijskih pekovi je začel v jeseni prejšnjega leta čez svoje moči spekulirati, pri čemer so jih ogrski veliki mlini in njihovi zastopniki še navduševali. Ti predkupi so se sklenili za jesen 1910. Toda že začetkom tega leta je cena moki vsled mile zime padla, in to padanje se je vsled ugodne pomladi in prve polovice poletja nadaljevalo. Tako so bili vsi upi teh spekulantov z moko popolnoma uničeni. Izgube teh avstrijskih spekulantov, ponajveč pekovi, znašajo okroglo 45 do 50 milijonov kron. Bati se je torej, da propadejo vsi ti finančno na slabih nogah stoječi trgovci, peki itd. Na tisoče eksistene bodo uničeni, če bo zelo ugodna žetev, kakor jo pričakujejo, opravljena. Več pekovi in pekovski zadrugi je že insolventnih. Ta dejstva so tudi za naše razmere zelo žalostna. Ta dejstva naj pa tudi našo vlado nauče, da je treba v tem oziru korenite reforme. Reformira naj se peštanska blagovna borza ter prepove blankoterminka kupčija z moko. Prepovejo naj se dolgodobne kupčije z moko, sploh naj se prepove avstrijskim državljanom spekulacija z žitom na tujih borzah.

Zahvala.

Ob priliki prvega zleta Ljubljanske sokolske župe je vse napredno občinstvo ljubljansko s svojim velikim zanimanjem za župno prireditve, s svojim prisrčnim sprejemom in pozdravom župnih čet pri njihovem obhodu po mestu, z mnogobrojnim obiskom župne javne telodavne in kresne veselice izkazalo novo ustanovljeni župni organizaciji toliko simpatij, da je sijajno s tem posvedočilo svoj globok čut za vzvišeno sokolsko idejo.

Župno predsedstvo izpolnjuje le najprijetnejšo dolžnost, če se tem potom vsemu cenjenemu občinstvu najpristrčneje zahvaljuje. Posebej pa se čuti dolžno zahvaliti se: preblagorodnemu gospodu županu Ivanu Hribarju za njegovo pozornost, predsedstvu in deputaciji bratske Sokolske župe Ljubljana I ter vsem sokolskim odposlancem za udeležbo.

Zlasti prijetna naloga pa mu je izraziti toplo zahvalo vsem velenjenim narodnim damam, predvsem preblagorodni gospi Franji dr. Tavčarjevi za požrtvovalni trud ob zletnih prireditvah.

Predsedstvo Ljubljanske sokolske župe.

Listnica uredništva.

Narodnjak — Jesenice. Hvala Vam za poslano ekspresno poročilo; dobili ga nismo, ker bi to škodovalo dotični osebi, kateri tudi Vi, kakor mi, vse dobro želimo. Gosp. Župan L. Šušar v Kostanjevici: Potrjujemo, da niste v nobeni zvezi z dopisom o veselici meščanskih gard in da sploh o meščanskih gardah še nikdar za naš list niste pisali.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Mnogi madeži — kože na obrazu, kakor lišaji, ogreji, so samo posledica alabega prebavljanja. V vseh slučajih, koder se pojavijo take nepravilnosti, naj se uporablja takoj naravno Fram Jožefova grenčica. Polovico kozarca, zavžite jutraj na tešče, uredi prebavo in izčisti kri za trajno. Po kliničnih za kožne bolezni že desetletja v uporabi.

2198

i oklic.

1910, dopoldne ob 9. uri
v trg šte. 3,
dražbi:
i klobuki, slamniki in
ratnice in druge.
Junija 1910 med 9. in polu 10.
v Ljubljani, odd. V.
1910.

Lepe prsi

Lepe prsi in žene, ki se
vselej, ali rade, ali ne, naj
bodo na prsi ali vodo in
pust. Rabi se samo znanje;
odino zanesljivo učinkujoče sred-
stvo, zaščeno neškodljivo. —
Cena K 3.—, K 5.— in K 8.—
Zraven spadajoče mlo 60 vin.
Prodaja jih gope 63

Kilka Huzel, Dunaj VI.
Sebestiansgasse 25, I. mikr., 1.

Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakrni izpeljavi.
Ze 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot
najboljši in najprejnejši izdelek. Največja pri-
hranitev goriva. Specijalistična: štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne I. dr.
Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog
2040 franco proti doposlani znamki.

Tvornica za štedilna ognjišča Triumph

S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Razglas.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča Ljubljana z dne 15/6. 1910 oprv.
štev. A I 239/10-19 se vrši na prošnjo dedičev po dne 21/3. 1910 zamrem
Ivanu Peterca 2149

prostovoljna javna dražba

posestva vlož. štev. 1235 kat. obč. Karlovsko predmestje, obstoječega iz hiše
št. 21 ob Dolenjski cesti v Ljubljani in vrta,

dne 28. junija 1910 ob 9 uri dopoldne

v pisarni podpisane c. kr. notarja v Ljubljani, Sodna ulica št. 9.

Ker se vrši dražba vsled prostovoljne prošnje dedičev, ostanejo upni-
kom, ki so pri tem posestvu zavarovani, njih zastavne pravice brez ozira na
izkupilo pridržane. Vsklicna cena znaša 5400 K.; dražbeni pogoji, cenilni zapisnik
in zemljeknjižni izveček se lahko v pisarni podpisane med uradnimi
urami vpogledajo.

Dr. Karl Schmidinger, I. r.
c. kr. notar kot sodni komisar.

Tvornica strojev

Livarna železa

K. & R. Ježek, Blansko (Moravsko)

1535

izdeluje

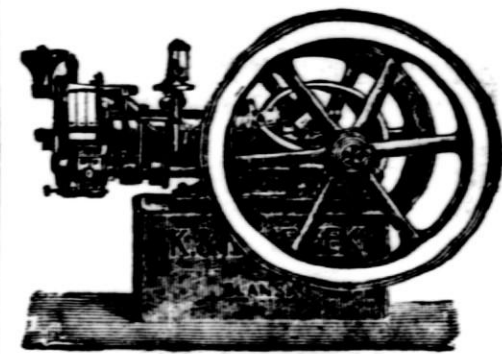
MOTORJE

na bencin in sesalni plin,

popolne opreme oprekaren, šamotnih in
cementnih tvornic, mlinov, žag in naj-
novejše sestave transmisij.

Dopisuje slovensko.

Ceniki zastoj.

Št. 10383.

Razpis.

2153

Za zgradbo zavarovalnih del na okrajni cesti pri Begunjah

na 3113 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponud-
bene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali do-
plačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 9. julija t. l. ob 12^h opoldne

podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, od-
poslati je zapečaten z napisom: **Ponudba za prevzeto gradbo za za-
varevanje ceste pri Begunjah.**

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpelo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v dež. stavbnem uradu
ob uradnih urah.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, dne 17. junija 1910.

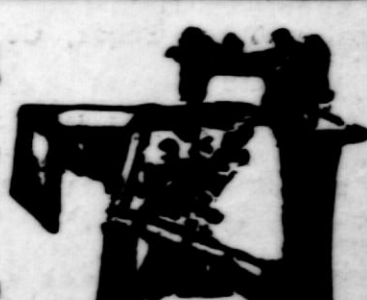
Jvan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

328

Šivalni stroji

za ročne in obrt.

Brezplačni kurzi za vsake v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Ključavničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Peljanški nasip št. 8.

Reichenau hiša.

Velika zaloga

štedilnih ognjišč.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerno. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga avtomobilov do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Imenita varovanja se
prijema s pozabljenjem.

Josip Rojina

krojač prve vrste

se nahaja sedaj v lastni hiši

Franca Jožefa cesta 3.

konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in ele-
gantne izvršitve.

Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.

: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetički predmeti
za olepsanje polti in telesa so:

A da milo po 80 h.
da cream po 1 K;
da Menthol :
da ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
da lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Ph. Mr. Josip Čizmar
v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana

Prva kranjska
tvornica klavirjev

Ljubljana

Hišarjeva ulica 5

Gradišče

RUDOLF A. WARBIK

Jamstvo šest let.

Ekspert v vse delo.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samostojne
za gotov denar, na dolga od-
plačila ali napovede.

Poprave in ugleževanja se izvršujejo točno
in računsko najceneje.

z največjo tvornico na avstrijskem jugu.

Dolenjske Toplice

na Kranjskem, do-
lenjskih železnice po-
staja Straz-Toplice

Edina zaloga

izvirnih
ameriških
čevljev.

Avstr.-ameriška

zaloga čevljev
v Ljubljani

poleg kavarne
„pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

Pomladansko zdravljenje z dr. Drallejevo brezovo vodo za lase

je
neprekosljivo v učinkovanju na
rast las.

Steklenica K 2-50 in K 2.—
Dobiva se v vseh lekarnicah,
parfumerijah, drogerijah in če-
salnicah.

Tvorniška zaloga: M. Hoffmann
& Co., Decin na Labi.

redni odhodi nemških poštah in brzih parnikov.
Odpremanje potnikov
I. II. in III. kabine kakor tudi izseljenkov
v vse dele sveta
posebno na progih

Hamburg—New York

Hamburg—Argentina
Hamburg—Brazilija
Hamburg—Kuba
Hamburg—Kana
Hamburg—Francija

Zabavno pomorsko potovanje!

Zelo priljubljena so 13 dnevna potovanja s parnikom
„Meteor“ do Drontheima, vožnje na sever do Islande,
Severnega Kapa in Spitzberga, vožnje v znamenita
kopališča, na Anglesko, Irsko in Šotoko.

Informacije dajejo in pošiljajo se brezplačno!

Hamburg—Amerika Linie,

Abteilung Personenverkehr, Hamburg.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 28.

1588

104

Proizvajanje spirituoz

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholnih osvežujočih pijač,

jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju
renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične
tako, Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnje vseh
pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v
svrhu informacij in za proizvodnje brezplačno. Ozira se samo na resne
ponudbe.

Ponudbe pod šifro „Spirituosen 83857“ na anončno ekspe-
dijo M. Dukas Nachl., Dunaj I./L.

Večkrat odlikovane

vinske kleti Domenico Malusa v Kanfanaru so otvorile
glede na ugodno novo vinsko letino

v Šolenburgovi ulici št. 6

trgovino z rodbinskimi, namiznimi

in desertnimi vini

po izredno znižanih cenah.

Bustavija se tudi v hišo. Na željo poizkušajte zastoj.

Industrijski vagon
Frano Viojan
 Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
 priporoča svojo bogato zalogo
 novih in že rabljenih
VOZOV.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske prometne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote čisto nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstno opremo.

Priporočila in izpričevala

2944

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

KUPALIŠTE DARUVAR

Slavonija

Železoviti — in blatni izviri
34—45° C.

Mramorne, porcelanske kopeli, lečenje fango, lečenje z mrzlo vodo, zračne in solne kopeli, prosta ležišča.

Izvrstni uspehi pri lečenju **ženskih bolezni, slabo-krvnosti, revmatizmu, kostobolju in živčnih bolezni, zlasti ischiasu.**

Zmerne cene. Prospekte pošilja na zahtevo **ravnateljstvo.**

1706

Na kakovost,
 ceno in
 teža

je treba paziti pri kupovanju in
 primerjavi mila. Nobeno mila na
 svetu ne doseže

Schichtovega
 mila

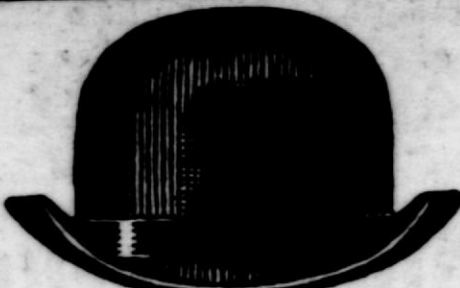
v vseh dobrih lastnostih, v čistoti,
 (žilavosti), milobi in nizki ceni.

August Repič

odab. v Ljubljani 40
 .. blagajna št. 15 (v trgu) ..
 izdeluje, popravlja in prodaja vseh vrst

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča

klobuke

slamnike

cilindre, čepice itd.

najnovije fasane
 po najnižji ceni.

Najcenejše

solčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

Jos. Vidmar

Ljubljana

Prešernova ulica 4.

Polniki v Ameriko
 Materijal, želijo dobro, po ceni in
 za neslajvo potovati naj se obrnejo
 na **Simona Kmetek**
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
 Zbuhovrstna Pobjasnila daje se brezplačno.

Združeni čevljarji

v Ljubljani, Welkova ulica št. 14

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za pomladansko in letno sezono. Vse vrste modrih, damskih in otroških čevljev lastnega in tuje izdelka. Gumi za pete, vrvice, zapenke, čiščila itd. vedno v največji izbiri.

Specializirani za prave

gerane in lovne čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila.

Posrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

C. kr. moško in žensko učiteljsko v Ljubljani.

Oznanilo.

I. Presilke za sprejem v I. letnik c. kr. ženskega učiteljskega v Ljubljani naj se zglase pri ravnateljstvu v soboto dne 2. julija od 2.—6. popoldne.

Pismena preizkušnja se prične

v ponedeljek, dne 4. julija ob 8. uri dopoldne.

V II., III. in IV. letnik se gojenke ne sprejemajo, ker ni prostora. II. Zglasila za I. letnik c. kr. moškega učiteljskega se bodo sprejemala v soboto, dne 9. julija od 8—12.

Preizkušnja iz posluha bo ravno isti dan od 8—12.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni (rojstni) list, zadnje šolko izpričevajo, zdravstveno izpričevalo uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljskega v Ljubljani, dne 16. junija 1910.

Pišite po vzorce.

Priporoča v hvalno priznanih kvalitetah

medne blagove —

sukna — zefire in

platna — novosti za

obleke za poletje

1910 — Havičkove tkanine — da-

maste — opreme za neveste.

Vzorci franco.

23 m Havičkove tkanine „Kvčuš“

16 K. — 23 m Podčradske tkanine

22 K 40 vin.

V. J. Haviček in brat
Podčrady
 (kralj. češko).

Izvozna hiša ustan. 1887.

1 zavoj 40 m pralnih ostankov, okusno sestavljenih 2 do 8 m dolgih 18 K; franco po povzetju. Le pri nas so pravi. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo.

Največ nade na dobitke

nudi od vis. c. kr. finančnega ministrstva odobrena

dobrodelna loterija

Centralnega društva c. kr. poštinih adjunktov, poštinih oficijantov in poštinih aspirantov na Avstrijskem, katere dohodki so namenjeni za ustanovitev podpornega zaklada za ponedolžnem v bedo zašle uradnike poštinih uradov ter njih vdove in sirote.

1756 dobitkov, obstoječih iz efektov v skupni vrednosti **35.050 kron.**

1. glavni dobitnik 20.000 kron vrednosti.

Nadaljni glavni dobitki po K 4000, 2000 vrednosti itd.

Tudi najmanjši dobitki so nakitni, umetnostni ali splošno porabni predmeti **najokusnejše izbire in realne vrednosti.** Dobitki se ne izplačajo v denarju.

Srečke po 1 K se dobivajo pri skoro vseh poštinih nastavljenih, v trafikah ali pa naravnost iz loterijske pisarne na Dunaju, VI/1, Magdalenenstrasse 78. **Žrebanje nepreklicno 18. avgusta 1910.**

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, ki od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva, Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šentur, Koroška Bela, Hrušica, Zgornja Šiška, Bravice, Spodnja Idrija, Preddolje, Sora, Stob, Trzin, Zavrčica, Ravle, Velika Loka, Kamna gora, Stična, Valva vas, št. Peter na Bolejškem.

R. A. SMEKAL
 v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke

129 edikovanih!

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Šalburgove ulice št. 6
 priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del kolos (biciklov) kakor tudi umetelni ogenj

po najnižjih cenah.

Popravlja puške, samokrese, bicikle točno in solidno.

Časovni stroji in polni puške.

Dolžniška glavica:

K 50.000.000.—

Rezervni in var-

nostni sklad:

K 14.000.000.—

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v

Brnu,

Budjevicah,

Iglavi,

Krakovu,

Lovu,

Moravski Ostravi,

Olomucu,

Pardubicah,

Piznu,

Prostějovu,

Taboru,

Dunaju, Herrng. 12.

Podružnica Živnostenske banke

Bančni prostori v Trstu: Via S. Nicolo 30.

Monfalcone: Via Nuova 29.

Telefon št. 21—57.

Izvršuje vse bančne posle.

Obreštuje vloge

na vložni knjižici po 4%

na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje prodajne na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promete za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada udeležuje s svojim kapitalom na dobrih in naprednih industrijskih podjetjih.

Brzojavni naslov: Živnostenska, Trst.

Julija Štor
v Prežernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga modrih, temnih in svetlih čevljev, čevljev za kavčunke in prišitih pletenih gumbih čevljev.
Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.
3271

Samo še malo dni! — Že 30. junija 1910 bo vlečenje kralj. ogrske
državne dobrodelne loterije.
Glavni dobiček 150.000 kron.
Vsi dobitki 365.000 kron v gotovini. Ena srečka stane 4 krome.
Srečke se dobivajo pri kralj. ogrskem loterijskem dohodarstvenem ravnateljstvu (glavni carinski urad), pri vseh poštah, davčnih, carinskih in solnih uradih, na vseh železniških postajah in po skoro vseh trafikah, menjalnicah itd.
1586 Kralj. ogrsko loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Ravnokar izšle nove
dvostranske slovenske plošče!
Cena 4.— krome in po 2 K 50 vin.
2832 Velika zaloga
gramofonov
od 25 kron naprej.
Dobi se tudi na mesečne obroke.
Zato zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.
Fr. P. Zajec
urar in optik
Ljubljana, Stari trg št. 26.

Betonsko podjetje. Tvornica umetnega kamena in marmorja
ZAJEC & HORN
Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamena“ kakor: stopnjice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd.
Prevezovanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.
Umetni marmor (Carralyth patent) za obhajilne mize, oltarje, prevleko stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah.
Xylolith kameneles je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagoden za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez špranj (zato iz zdravstvenih ozirov priporočljiv) lahko snaženje, nezgorljiv, v poljubnih barvah od najprostejših do najfinišne izvršitve.
Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja.
Telefon 237. Ljubljana, Dunajska cesta 73. Telefon 237.

Najcenejše žitaste pletenine za ograje.
Večkrat sukane v ognju pocinkane žitaste pletenine posebno pripravne za ograditev parkov za divjačino, vinogradov, drevoredov itd. za varstvo proti zasoem, za paše oboro, v varnost proti tečji, za fazanarije, ptičnike in kletke, najboljše žičevje za igrališča lawn-tenisa, do treh metrov širokosti v zalogi, za Rabbitzove stene, Monirjeve gradbe itd. itd. Pletenine se izdelujejo s 13 do 150 mm širokimi petljami in iz različno debele žice, ki se šele po spletenju pocinka v ognju in zatorej ne rjavi, kakor vse iz pocinkane žice napravljene pletenine. Tudi bodoče žice za ograje v ognju pocinkane in različnih debelosti dobavljajo prav ceno
Hutter & Schrantz d. d.
tvornice za sitarstvo na Dunaju, Mariboru in klobučevni blagi in v Pragi-Bukna.
Prirodni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.
Dobiva se po vseh večjih trgovinah za železnarstvo.
Specializacija: potopni modli na smog in pocinkane solne ploščine. 1561 16

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petrac. 16
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine priporoča
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava
se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

Najnižje cene
L. HUBER
tovarna delavnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Mestni dekliški licej v Ljubljani.
Vpisovanje v I. razred bode 30. junija od 10. do 12. ure, sprejemna izkušnja isti dan popoldne ob 2. uri.
Deklice se morajo oglašiti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov s krstnim listom in zadnjim šolskim izprijevalom.
Za sprejem se zahteva: a) tekom 1910 dopolnjeno deseto leto, b) sprejemna izkušnja po določilih za srednje šole.
Vpisovanje v II., III. in IV. razred bode 3. julija od 9. do 11. ure, sprejemna izkušnja 4. julija ob 8. uri. Zahteva se poleg zadostne starosti krstni list in zadnje šolsko izprijevalo.
Pri vpisovanju se plača 4 K sprejemnine, 4 K prispevka za učila, za sprejem v II., III. in IV. razred pa poleg tega še 20 K pristojbine za sprejemno izkušnjo.
Jeseni se bode vpisovalo 9. septembra.
Natančnejša pojasnila v zavodu na črni deski ali pa pri ravnateljstvu.
2108

Ustanovljeno leta 1842.
Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Brata EBERL
Ljubljana
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja,
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Delavnica: Igriška ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda
Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, v južna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc Anversa New York
v Ljubljani, Kolodvorska ulica odsej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Ustanovljena leta 1882.
Telefon št. 185.
Ustanovljena leta 1882.
Telefon št. 185.
Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem zadrugi domu v Ljubljani na Dunajski cesti 18
je imela koncem leta 1910 denarnega prometa . K 83,116,121-11
upravnega premoženja K 20,775,510-59
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.
Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.
Stanje hranilnih vlog nad K 20,000,000.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % x 1 1/2 %, na amortizacije ali pa po 5 1/4 %, brez amortizacije; na monice po 6 %.
Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortiziranja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 9.—12. in od 3.—4. traven nedelj in praznikov.

Vsakovrstna ročna dela in pripadajoči material.

Predtiskarija, vezanje na roko in stroj, montiranje, plisiranje itd. Vezanje praporov in društvenih trakov. Zunanjim naročilom se ustreza vestno in točno.

M. DRENİK

Ljubljana — Slovenski trg 7. — Ljubljana

Največja zaloga telovadskih oblek in šolskih potrebščin.

kakor: telovadne hlače, majice, čevlji, čepice, rdeče srajce, znaki, pasovi, trobke, vrvice itd.

Zunanjim naročilom se ustreza vestno in točno.

Sprejme se v fino konfekcijsko trgovino **dober prodajalec**

zmožen tudi italijanščine proti dobri plači. — Ponudbe pod: „Prva moč“, poštno lažje, glavna pošta, Trst.

„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,
povsod me ljubijo.

VII 424

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tvrdke Fratelli Branca v Milanu

edine in izključne lastnice tajnosti o pripravljanju
je najuspešnejša želodčna grenčica na svetu!

Neupeljiva v vsaki družini! — Dobiva se v Ljubljani pri:
J. Buzzoliniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Krompir in kisl zelje.

Zastopstva za prodajo teh dveh predmetov na tržaškem trgu išče posebno zanesljivo, že 35 let tamkaj z odjemalci poslujoča oseba, ki eventualno prevzame jamstvo za inkaso.

Pisma pod „Na zdar“ v Trst, glavna pošta restante. 2127

Ešvengsko
sivo in rdeče
Marziljsko
Angelovo

Milo

2038

Priporoča tovarna
Pavel Seemann
v Ljubljani.

Stearinske

Sveče

Neprimerno

dobre slasti je zrna kava do polovice zmešana s

Schikovo rženo kavo

Slastna pijača! Velik prihranek!
5 kg ržene kave za K 4— pošilja franko po povzetju

Mihael Valentin Schik
Dunaj VII/3, Lerchenfelderstrasse št. 67. 3847

SINGER

šivalni stroji
za vse le možne namene,

ne samo industrijske stroke,
nego za vsa šivalna dela v
rodbini, se lahko dobivajo
pri nas.

Pazite na to, da kupujete v naših prodajalnicah. Naše prodajalnice spoznate po zgornjem kazalu.

SINGER Co. d. d. za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Izvežbanega
notarskega kandidata
sprejme
notar Hudovernik v Ljubljani.
Vstop najpozneje do 1. septembra t. l.

Seydlin

Najbolje za zoba

Ferdo Primožič
mizar, Ljubljana, Rimska cesta št. 16,
zastopnik prve domače tvornice parketov
Fran Kotnik, Verd-Vrhnika

1482 priporoča
vsake vrste turiranih in masivnih parketov, brastovih in bukovih deščic.
Cenik na zahtevo brezplačno.
Prevzema polaganje parket in deščic, popravila starih in likanje z voskom po najnižji ceni — delo solidno.

Restavracija Bavarski dvor.

Naznanjam, da sem prevzel staroznano

gostilno Bavarski dvor
na Dunajski cesti,

jo popolnoma prenovil in opremil. — Točil bom najboljša vina in vedno sveže pivo ter postrežal z okusnimi jedili. 189

Na razpolago je tudi obsežen hlev za živino.

Štefan Bergant

bivši restavrator v „Jugoslovanskem hramu“.

Otvoritev hotela.

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi pri Bledu na Gorenjskem, postaja drž. železnice, otvoril prenovljen

hotel „Stol“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restavracijskih prostorih postregel bodem cenj. občinstvu z dobro jedjo in pijačo. Senčnati park in novo kegljišče sta na razpolago. Razgled in krasna lega. Kraj jako miren in letovičarjem zelo priporočljiv. V bližini naravno lepi Vintgar in Bled. — Cene nizke, postrežba dobra in točna. — Priporočam se v prijazno vpoštevanje. 2145

Z odličnim spoštovanjem Alojzij Zajec.

Hotel Liburnija

(Narodni Dom) v Voloskem

edini popolnoma slovenski hotel v letnišču Opatija,

stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Preskrbljen je z vodovodom in električno razsvetljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu je restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatinska vina. Cene zmernе. 1949

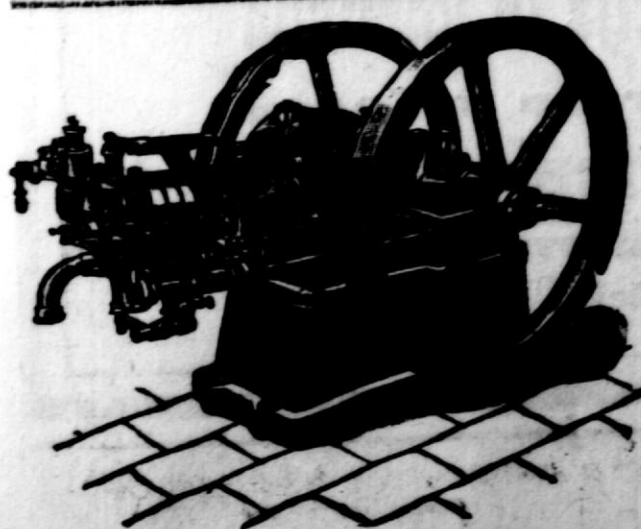
Priporoča se Marija Medved, zakupnica.

Otvoritev trgovine.

Sl. občinstvu v ljudo naznanim, da bom z dnem 1. julija t. l. prevzel prostore tvrdke R. & E. Rooss nasl. v Kranju št. 28, v najem in tam otvoril trgovino z mešanim blagom.

Ker sem tudi podružnico v Kranju založil z najboljšim blagom in ker se bom vedno potrudil, staviti najnižje cene, nadalje odjemalce dobro in točno postreči, prosim za enako zaupanje in naklonjenost, kakor dosedaj v moji glavni trgovini. 2161

F. Dolenz, veletrgovina v Kranju.

Bencinovi in petrolinovi motorji tvornice za motorje Feliks Renauer v Gloggnitzu na Sp. Avstrijskem 10

so si vsled priznane izvrstnega načina sestave (s počasnim tekom) prav varčno porabo obratne snovi in na leta trajajoče delovrabe pridobili popolno zaupanje vseh krogov. — Kakor dokazujejo vsak dan dobijajoča priznanja pisna cenj. mojih odjemalcev, je Renauerjev motor najzanesljivejši pomočni motor, ki nikoli ne odreče, za vse na strojno delo navezane rokodelce, kakor: mizarje, kolarje, tesarje, za žage, strugarje, ključarje, mehanike, strojarje, mliharje, peke, prekajevalce itd.

Najboljši motor za kmetovalce

se tudi lahko prepletje ob žetvi.

Preračuni stroškov, cenovniki, priznanja pisna cenj. mojih odjemalcev ter obisk inženirjev sestoj od centralne tvornice motorjev

Feliks Renauer, Gloggnitz, Spod. Avstrijsko ali pa od zastopnika Petra Angela v Gradcu, Amerstrasse 9. III.

Delniška družba združenih pivovaren Zaleo in Laški trg v Ljubljani,
največja slovenska pivovarna, priporoča svoja svetla in črna piva.

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

1464

Vzorec na razpelo.

Novosti manufakturnega blaga 1910.

Vzorec pošiljava franco.

LENASI & GERKMAN

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 4.

Sukno, kamgarn, damsko blago, delca batist, zefir, kreton, platno, sifon, gradl, garniture, preproge, zavese, odeje, pletl, šerpe, rute itd. v veliki izbiri.

524

524 Solidno ceno.

A. BERTNOLD
 — fotografski umetni zavod —
 Ljubljana, Sodnijska ulica 11.
 Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
 spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
 povečevanje, fotografiranje tehničnih pred-
 metov, interijerjev itd.
 Vsa dela se izvršujejo točno in v najkrajši možni.

Lud. Černe
 uravil, trgovac z urami ter
 popravljalni sodnijski cenilac.
 Ljubljana, Wolfjeve ulice št. 3.
Velika zaloga
 juvelov, zlatnine in sre-
 brnine, različnih ur, uha-
 nov, pr-
 stanov,
 verižic in
 očal itd.
 Blago prve vrste.
 Solidna postrežba.
 Cene na jnižje.

Največjo zalogo in najraznovrstnejšo izbiro prvovrstnih
klavirjev in harmonijev

ima edina narodna trvdka
Alfonz Breznik
 učitelj „Glasbene Matic“ in zapriseženi strokovnjak dež. sodišča
 v Ljubljani, Gradišče št. 11.
 Najcenejša izposojevalnica. Prodaja na najcenejše obroke. —
 Ugodna zamena. 10letno jamstvo. Popravila in uglaševanja
 najceneje. 76

Podjetje betonskih stavb
Bratje Seravalli & Pontello
 Slomškove ulice št. 19, Ljubljana.

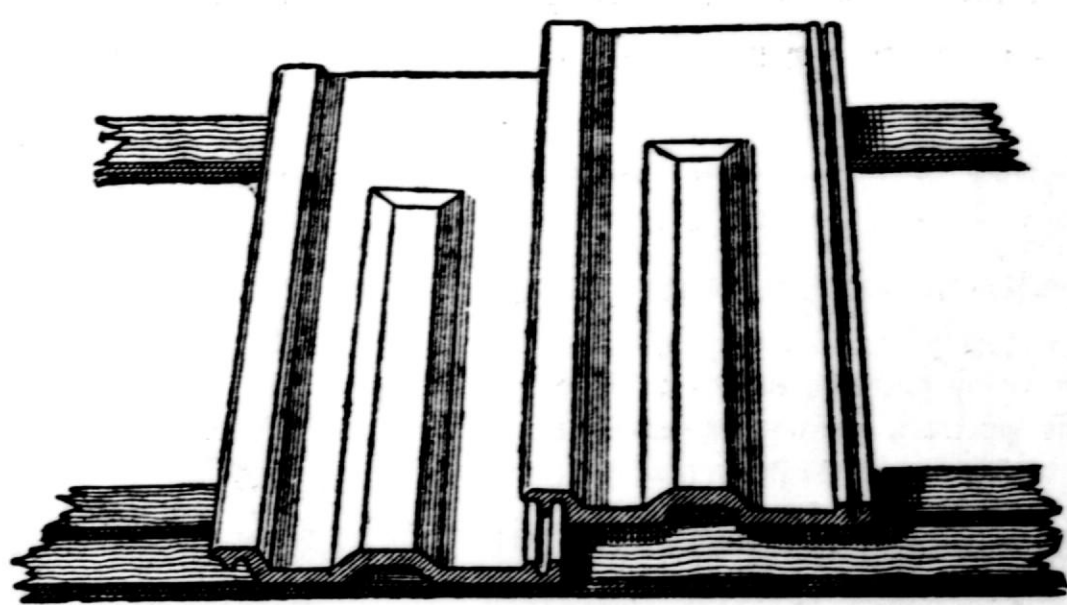
Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.
 Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic,
 postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje teras, vodometov,
 korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in
 desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.
 Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja.
 Jamstvo. Zastopnik svodov patent „Thru“.

Edino
 zastopstvo znamke
KINTA
 je v teku in trpežnosti nedosežno
 kolo sedanjosti. 1053
 Zaloga Puchovih koles.
 Kolesa sprejema v popravilo, omaj-
 liranje in ponikljanje ter
 izposojevanje koles.
 Zočna, solidna in cena izvršitev.
Karel Čamernik
 Ljubljana, Dunajska cesta 9.
 Ceniki zastoj in franco.

Modni salon
 — za damske klobuke —
 1828
B. Magdić v Ljubljani
 priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih slamnikov
 po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah.
 Naročila s dežele izvršujem s obratno pošto.

Neprekosljive ameriške kosilne stroje
„DEERING“
 najnovejše in lahke konstrukcije po zmerni ceni priporoča znana 2015
 veletrgovina z železnino, motorji in poljedelskimi stroji
Fr. Stupica v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1.

Priporoča se
M. Kristofič-Bučar
 Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.
Zadnja moda
BLUZE zgornja **KRILA** spodnja
 svilene in čipkaste od 10 K do 50 K;
 volnene in batistne od 5 K do 30 K;
 dilenaste in druge od 3 K do 20 K.
 volnena vrhnja od 6 K do 40 K
 svilnata spodnja od 20 K do 36 K
 iz drugega blaga od 2 K do 20 K
Nočne halje in fine kostume
 od 10 K do 40 K.
otročje oblekice in krstne oprave
 od 2 K do 20 K. od 3 K do 16 K.
 Najfinejše in kompletne
 Perilo, predpasnike, moderce, otročje klobučke, kapice
 in vsake drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov
 po najnižji ceni.
 Naročnikom pošljem tudi na izbiro.

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA.

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. — Spretni zastopniki so ličejo.

„BALKAN“

spedicija in komisija

Centrala v Trstu

Podružnica v Ljubljani,

Šolenburgova ulica št. 7.

Telefon št. 38.

Spedicije

2083

vsake vrste. — Prevažanje blaga za trgovce in zasebnike.

Preselitve. — Vlaganje blaga in pohištva v skladišča. —

∴ Zacinjanja. — Prevzetje blaga v prodajo itd. ∴

„BALKAN“

spedicija in komisija

Centrala v Trstu

Podružnica v Ljubljani,

Šolenburgova ulica št. 7.

Telefon št. 38.